

ADAM BRIDGES

TESLA ENERGY SAVERECO

POOLITA OMA ELEKTRIARVE NENDE
LIHTSATE TRIKKIDEGA!

**SISALDAB
PREMIUM**

VÄLJALASKE
BOONUSEID

Avtor: Adam Bridges

Naslov: Tesla energy saver ECO (Sisaldab premium-väljalaske boonuseid) - POOLITA oma elektriarve nende lihtsate trikkidega!

Naslov izvirnika: Tesla energy saver ECO (Premium edition - With bonuses) - Use simple tricks to cut down your electricity bill in HALF!

Prevod in lektura: PROVIDIO d.o.o.

Jezik knjige: Estonščina

Izdajatelj: PROVIDIO d.o.o. Kajakaška cesta 40b, 1211 Ljubljana Šmartno

Datum izdaje: 13.12.2022.

Izdaja: 1. elektronska izdaja

<https://www.providio.si/ebook/ee-0329/0329-ese-ee.pdf>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 133897731
ISBN 978-961-7117-34-9 (PDF)

SISU

PEATÜKK 1 - SISSEJUHATUS.....	3
PEATÜKK 2 - TESLA ENERGY SAVER ECO RAAMATU HÜVED	8
2.1. Neli kõige olulisemat kasutegurit	8
2.1.1. Raha säästmine	9
2.1.2. Sinu säästud kasvavad aasta aastalt	10
2.1.3. Sinu kodu suurenenud väärtus	14
2.1.4. Hoia Maad	16
PEATÜKK 3 - MIKS SINU ELEKTRIARVED NII SUURED ON	18
3.1. Energia tarbimine sinu kodus	18
3.2. Sammud oma kodu energiakao hindamiseks.....	22
3.2.1. Samm 1 – Avasta sooja/külma õhu lekked.....	23
3.2.2. Samm 2 – Kontrolli isolatsiooni.....	29
3.2.3. Samm 3 – Kütte - ja jahutussüsteemide hinnang	35
3.2.4. Samm 4 – Valgustuse hindamine.....	36
3.2.5. Samm 5 – Kodumasinade ja elektroonika seadmete hindamine	37
3.3. Kuidas kasutada infot, mida hindamisel saad.....	38
PEATÜKK 4 - KÜTE JA JAHUTUS/KONDITSIONEER	39
4.1. Peamised energiatarbijad.....	39
4.2. Õhulekete parandamine	41
4.3. Termostaadi tähtsus	51
4.4. Kasuta loodust enda hüvanguks.....	54
PEATÜKK 5 - KODUMASINAD JA ENERGIA SÄÄSTMINE.....	58
5.1. Säästa energiat kodumasinatelt	58
5.1.1. Pesumasin	60
5.1.2. Kuivati.....	63
5.1.3. Nõudepesumasin	66
5.1.4. Külmkapp	69
5.1.5. Toiduvalmistamis seadmed.....	72
5.1.6. Arvutid ja elektroonikaseadmed	75
5.2. Kõige tähtsam nõuanne, et seadmete opereerimisel säästa	77

PEATÜKK 6 - ENERGIA KOKKUHOID VALGUSTUSELT	79
6.1. Suurepärased ideed valgustuselt säästmiseks	79
6.1.1. Ära sõltu enam standardvalgustusest.....	79
6.1.2. Kasuta päevavalgust.....	80
6.1.3. Asenda tavalised elektrikirnid	81
6.1.4. Asenda tavalised elektrikirnid	82
6.1.5. Lugejad (taimerid), valgusintensiivsuse regulaatorid ja liikumissensorid	84
PEATÜKK 7 - ISOLATSIOONI TÄHTSUS.....	86
7.1. Miks on hea isolatsioon oluline?.....	86
7.1.1. Õhulekked.....	87
7.1.2. Pööning ja kelder	88
7.1.3. Seinad	91
7.1.4. Väiksemad isolatsiooniprojektid.....	92
PEATÜKK 8 - VEE SOOJENDAMINE.....	93
8.1. Säästa vee soojendamise pealt	93
8.1.1.Veeboiler	93
8.1.2. Vähenda sooja vee tarbimist.....	97
8.1.3. Kasuta energeetiliselt efektiivseid seadmeid	98
8.1.4. Kaalu vee soojendamiseks muid energiaallikaid	99
PEATÜKK 9 - NIPID TASUTA JA ODAVA ENERGIASÄÄSTMISE JAOKS.....	100
9.1. Alusta säästmisega täna	100
BOONUS PEATÜKK 10 - ALANDA OMA ARVEID VÄHEM KUI 1 MINUTIGA.....	104
10.1. Lisa nõuanded väiksemate arvete jaoks.....	104

SISSEJUHATUS

Me kõik armastame kui meie kodu on mugav ja nauditav. Loomulikult nõuab see vastavat temperatuuri kogu aasta vältel, et oleks soe ja mõnus talvel ning jahe ja õhurikas suvel.

Sa armastad elus lihtsust ning seetõttu kasutad köögimasinaid, mis lihtsustavad maitsevate esete valmistamist ja aitavad sul kogu pere rõõmsaks teha.

Teine võti õnneliku elu jaoks on lõbutsemine - TVd ja kodukino ning audiosüsteemid, tahvlid ja arvutid igale pereliikmele on kõik tänapäeva moodsas perekonnas üsna levinud.

Ja ilus maja vajab kaunist aeda või hästi hooldatud muru.

Kaks või kolm vannituba (sõltuvalt pereliikmete arvust) ja veeboiler, mis töötab pidevalt maksimaalsel võimsusel, on lihtsalt vajadus tänase elutempo juures.

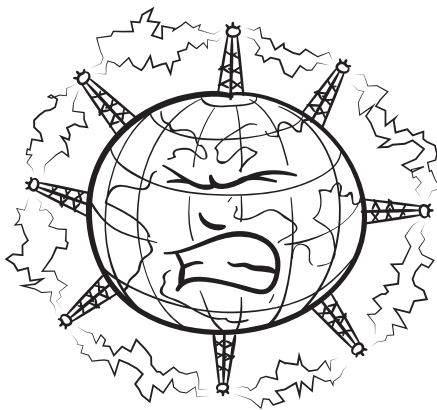
Miski ülalmainitust ei ole probleem ega luksus, aga sellest saab mure, kui sinu elustiil ja mis veel olulisem, sinu harjumused, tühjendavad su rahakoti ja pere eelarve!

Näib, justkui oleks sinu elektriarved iga kuu järjest suuremad. Ilmselge põhjendus on, et elektri hind ühiku kohta, mida täna maksame, on kõrgem kui eelmisel aastal ja aasta enne seda.

Kui kontrollid oma arveid, võid märgata, et ka sinu majapidamises kulutatava elektri hulk kasvab pidevalt. See ei tohiks tulla üllatusena, kui võtad arvesse vaid kõik seadmed, mille soetasid eelmise aasta jooksul! Ükshaaval tõstavad need su elektriarvet.

Teisest küljest on võimatu vaadata uudiseid kuulmata elektri puudusest või vajadusest energiat säästa. Peaaegu kõik maailma riigid on hädas oma pidevalt suureneva populatsiooni kasvavate energiavajaduste

rahuldamisega. Ning on üldteada majanduslik fakt, et kui tekib toote või teenuse puudus - tõuseb selle hind! Kõrged arved tekitavad tõsist kahju majapidamiste eelarvetesse ning on normaalne, et inimesed otsivad mooduseid kuidas energiat ja raha sel moel säästa! Paljud inimesed on mures ka elektrienergia tootmise mõju pärast keskkonnale – ja sel põhjusel organiseerivad nad oma kodud ümber nii, et olla energeetiliselt ratsionaalne.

Kuid hoolimata sinu personaalsetest motiividest, kas otsid vaid moodust raha säästmiseks või soovid, et sinu lastele jääks ökoloogiliselt sobivam keskkond – oled õiges kohas.

Minu nimi on Adam Bridges ja ma näitan sulle parimat viisi, kuidas võtta kasutusse energeetilise võimekuse kõik madala hinnaga või tasuta uuendused - ja hoida sellega kokku sadu eurosid!

Tesla energy saver ECO raamat näitab sulle, kuidas teha oma kodu, pole oluline kas rendid või oled omanik, kohaks, kus hoida kokku energiat, kus sa ei pea kartma igakuist elektriarvet!

On olemas mitmeid tasuta või odavaid uuendusi, et teha oma kodu sama meeldivaks kui praegu, aga 30-50%* madalamate arvetega!

Kui oled valmis oma elustiili veidike muutma - et kindlustada madalamad elektriarved ja anda oma osa tervislikuma keskkonna jaoks – siis liitu minuga sellel teekonnal!

Tesla energy saver ECO raamat transformeerib sinu majapidamise ja teeb sinu elu meeldivamaks – hakka plaanima oma järgmist puhkuse sihtkohta ning lähed sinna tänu rahale mida Tesla energy saver ECO raamat aitab kokku hoida :)!

Lugupidamisega,

Adam Bridges

TESLA ENERGY SAVER ECO RAAMATU HÜVED

2.1 Neli kõige olulisemat kasutegurit

Enne, kui alustad muudatuste elluviimisega, on hea teada mida sa sellest võidad. See on tegelikult lihtne ülesanne, sest energeetiliselt efektiivse majapidamisega kaasneb nii palju hüvesid!

Enamus inimesi ei tee energeetilise efektiivsuse nimel mitte midagi erinevatel põhjustel:

- Ehk ei ole sa kursis, et SAAD kokku hoida oma elektriarvetelt.
- Võibolla oled arvamusel, et energeetiline efektiivsus eeldab kulukaid investeeringuid, mida sa ei saa hetkel endale lubada.
- Ehk sa ei teagi, millised on SUURED energiatarbijad sinu kodus.
- Võibolla mõtled hoopis, et kui kulutasid – pead ka maksma!
- Või äkki mõtled lihtsalt, et teenid piisavalt, et arveid maksta...

Või äkki mõtled lihtsalt, et teenid piisavalt, et arveid maksta...

Mida iganes sa praegu ka ei mõtleks - olen kindel, et pärast Tesla energy saver ECO raamatu lugemist ja selle plusside nägemist - sinu suhtumine muutub!

Alustame kõige ilmselgemast. **RAHAST.**

2.1.1 Raha säästmine

Erinevad statistikad annavad erinevaid hinnanguid selle osas, mil määral energiasäästu täiendused sinu elektriarvet kahandavad.

Kuid nad on kõik ühel meelel fakti osas, et energiasäästu harjumused, mis nõuavad madalat rahalist või üldse mitte mingit investeeringut, vähendavad sinu elektriarvet minimaalselt 30%!

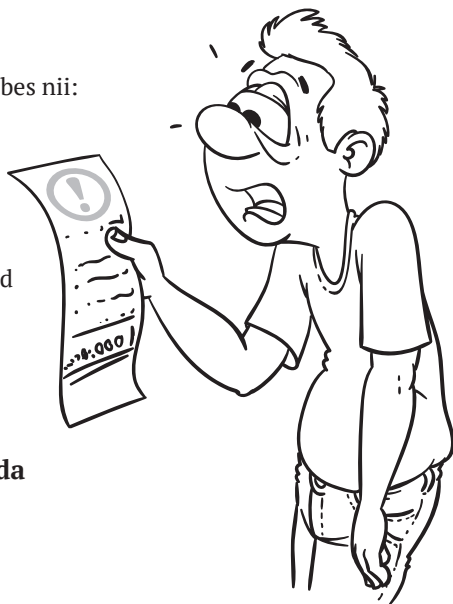
Säästa energeetiliselt efektiivse koduga ja sinu elektriarved vähenevad 30% kuni 80% senisest igakuisest kulust!

Kokku rehkendades näeb see välja umbes nii:

Keskmine kodu pindalaga 60-100 ruutmeetrit kulutab umbes 50 euro väärtuses elektrit kuus.

Lisa kalkulatsiooni eeldatav kokkuhoid 30-80% ja saad 15 kuni 40 euro võrra väiksema arve iga kuu.

Kõigest aastaga võid kokku hoida 180 kuni 480 eurot!

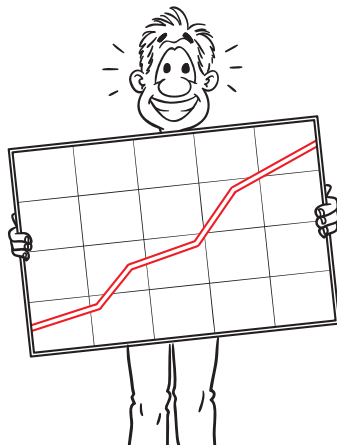
Mõtlen hetkeks sellele. Mida saaksid oma perekonna eelarves selle lisarahaga teha! Ja oleme ausad – kas see ei kõla mitte hästi, olenemata sellest, kas sul on hetkel majanduslikke raskusi või on su elu hea ning oled majanduslikult kindlustatud???

Miks maksta millegi eest rohkem, kui selleks puudub vajadus!?

2.1.2 Sinu säästud kasvavad aasta aastalt

Kui investeerid oma kodu energiaefektiivsusse, on see tegelikult pikaajaline investeering. Aga mida see sinu jaoks tähendab?

Alustuseks võid arvestada oma säästude pideva kasvuga, täpselt nagu hea aktsiainvesteeringu või panga hoiuseintressi püsiva kasvu korral.

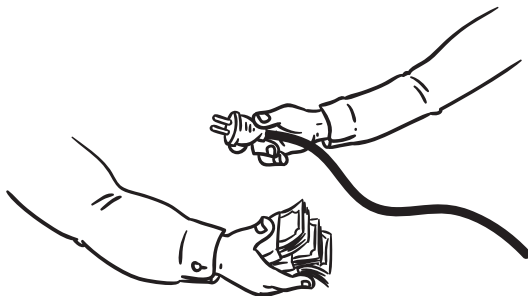
See juhtub erinevatel põhjustel. Toon siin välja neist mõned:

1. Elektri hind kasvab pidevalt

Oleme kõik vägagi kursis faktiga, et arved, sealhulgas elektri omad, kasvavad pidevalt aasta-aasta järel! Seejuures ei ole oluline, kas sinu elektrienergia turg on vaba ning saad valida mitme turustaja vahel või on elektri tootmine riigi kontrolli all, kõigis riikides on täheldatud elektriarvete tohutut kasvu. Kui sul on hea mälu või pead täpset arvestust makstud arvete üle - lihtsalt võrdle viimase kümne aasta summasid... Võin kihla vedada, et sinu elekter kallines vähemalt 50%!

On kurb fakt, et elektri tootmiseks pole lihtsalt piisavalt allikaid. Loomulikult, kui nõudlus ebapiisava ressursi järgi kasvab, kasvab ka selle hind. Lisaks sellele on palju riike, kes on sunnitud elektrit teistest riikidest importima, kuna neil puudub suutlikkus seda oma elanikele ise toota. Ühtlasi loob see ebastabiilse elektrituru ning tõstab elektri ühiku hinda.

Seega aasta-aastalt, kui elektri hind tõuseb - kui hoiad kokku 30% kuni 50% oma majapidamises praegu kulutatavast energiast, kasvavad ka sinu säästud!

2. Vähem investeeringuid, suuremad säästud

Leiad siit raamatust palju nõuandeid, kuidas säästa energiat ilma lisakulutusteta, kuid ka mõned odavad lahendused ja investeeringud, mis pikas perspektiivis end tõesti ära tasuvad.

Sellepärast, kui otsustad teha mõned väikesed investeeringud, et muuta oma kodu energeetiliselt efektiivseks, kulutad esimestel kuudel umbes 50 eurot. Seega 50 euro investeering võib tagada sulle 180 kuni 480 eurot kokkuhoidu aastas.

Siiski on see tavaliselt ühekordne investeering, mis tähendab, et hoiad järgnevatel aastatel täiendavate investeeringuteta veel rohkem kokku!

3. Elustiili muutused

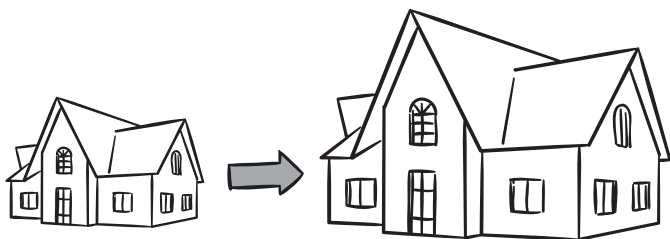
Hiiglaslik muutus, nagu oma kodu energeetiliselt efektiivseks tegemine, ei juhtu kindlasti üleöö... Alguses pead mõningaid harjumusi muutma viisil nagu hiljem raamatus kirjeldan, et saaksid näha oma igakuise arve vähenemist ilma midagi investeerimata!

See võib isegi stimuleerida sind muutma näiteks valgustust oma kodus ja veel rohkem säästa! Seejärel isolatsiooni jne... Iga uus asi, mida oma kodus energeetilise efektiivsuse projekti osana rakendad, tõstab su sääste täiendavalt ning vähendab veelgi enam sinu elektriarvet, kuu kuu järel.

2.1.3 Sinu kodu suurenenud väärtus

See on eriti tähtis kinnisvara omanikele, aga võib olla kasulik ka neile, kes üürivad.

Esmalt turundus :). Me kõik mõistame turunduse tähtsust täna. Nii, et kui plaanid oma kodu ühel päeval müüki panna – mida sa reklaamid energeetiliselt efektiivsena - tõuseb selle väärtus kindlasti ning võimaldab sul küsida kõrgemat hinda! Vaata kinnisvara kuulutusi internetis või räägi maakleriga – avastad peagi, et energeetiliselt efektiivne kinnisvara müüakse kõrgema hinnaga ja kiiremini kui ülejäänud! See ei ole üllatav. Inimeste ökoloogiline teadlikkus järjest kasvab ning energia säästmine on neile oluline.

Teiseks, sinu kodu ei ole ainult ökoloogiliselt aktsepteeritav, vaid ka isikliku mugavustaseme säilitamise hind on madalam. Sa rakendad mõningaid keskkonnasõbralikke lahendusi, näed potentsiaalsete ostjate jaoks paberil hea välja ja hoiad seejuures ka raha kokku!

Sest tegelikult, kes ei tahaks väiksemaid arveid?

Seega energeetilise efektiivsuse projektid, mille siit leiad, suurendavad oluliselt sinu kodu väärtust.

Isegi kui sa ei ole selle kinnisvara omanik, kus elad - võid siiski sellest kasu lõigata. Esiteks, kuna sina maksad üürikodus arveid, on sinu huvides hoida neid võimalikult väikestena. Olenemata sellest, millist energiasäästu projekti otsustad läbi viia, sinu arved kahanevad ning hoiad sel moel kokku.

Teisest küljest, võid kokku hoida modifikatsioonide pealt mida soovid teha, et saavutada kõrgemat energeetilist efektiivsust. Kuna suurem osa neist pakub pikaajalisi tulemusi, peaks sul olema võimalik läbi rääkida erinevate võimaluste osas, kuna need tõstavad kinnisvara väärtust või võid osasid kulusid jagada või omanik võib osa summast sinu kuuüürist maha arvestada.

2.1.4 Hoia Maad

Energeetiliselt efektiivsed kodud panustavad meie püüdlustesse oma planeeti päästa ja saastet vähendada. Mitmeid fossiilkütuseid kasutatakse elektrienergia tootmisel. See protsess on üks kõige surmavamatest saastajatest, mis põhjustab pidevalt parandamatut kahju meie Maale. Elektrijaamad on suurim kasvuhoonegaaside allikas – meie osoonikihi suurim vaenlane. Madalam tarbimine ja kokkuhoidlik elektri kasutamine aitab Maal taastuda.

Ühtlasi pea meeles, et elektrijaamad, mis kasutavad fossiilseid kütuseid, enamasti õli ja kivisütt, kasutavad taastumatuid maavarasid. Need saavad ajapikku otsa ja sellepärast ongi energia säästmine nii oluline.

Energeetiliselt efektiivne kodu pakub paremat elukeskkonda, mitte ainult väljaspool sinu kodu, vaid ka selle sees. Järgnevates peatükkides näed, kuidas sinu energeetiliselt efektiivses kodus niiskust vähendatakse ja õhukvaliteeti parandatakse.

Kokkuvõttes on energeetiliselt efektiivse kodu hüved väga mitmekülgsed ja hinnalised. Sa hoiad kokku sadu eurosid aastast aastasse ja sinu kinnisvara väärtus kasvab. Sa pakud oma perele tervislikumat elukeskkonda ja aitad Maal taastuda.

Nii et vaatame, kuidas täpselt!

MIKS SINU ELEKTRIARVED NII SUURED ON

3.1 Energia tarbimine sinu kodus

Elektrihind, mida iga kuu maksad, sõltub kahest peamisest faktorist:

- Elektri hulk, mida kulutad
- voolu tarbimise ühiku hind (kWh).

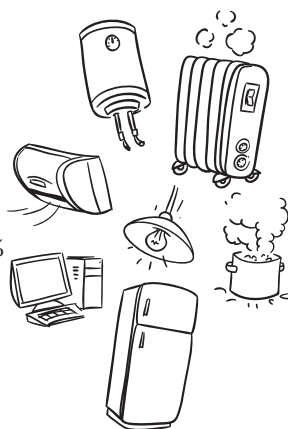
Nendest kahest faktorist saad päriselt kontrollida vaid esimest – energia tarbimist oma kodus. Sul võib olla väike mõju ka teisele faktorile, kui sinu piirkonnas on mitu turustajat. Kui on võimalus valida, peaksid kaaluma kõiki võimalikke variante ja valima selle, mis sobib sulle kõige paremini (ja muidugi kõige odavamana).

PEATÜKK 3 - MIKS SINU ELEKTRIARVED NII SUURED ON

Me keskendume siin esimesele faktorile, kuidas vähendada elektri tarbimist ning hoida sinu kodu samal ajal võrdselt mugav.

Aga alustame algusest. Selleks, et mõista, kuhu su raha läheb ja miks su arved nii suured on, peaksid teadma, millised on suured energia tarbijad sinu kodus. Keskmises majapidamises jaguneb energia tarbimine tavaliselt nii:

- Küte: 45%
- Jahutus: 9%
- Soe vesi: 18%
- Valgustus: 9%
- Arvutid ja elektroonikaseadmed: 6%
- Toiduvalmistamine: 4%
- Külmkapp: 4%
- Muu: 5%

Nende andmetega on hea kursis olla, sest sel moel tead, millele tähelepanu pöörata ja missugused tegevused tühjendavad sinu rahakotti.

Aga enne, kui alustame energiasäästu nipptidega, pead mõistma veel üht olulist fakti – miks su arved nii suured on.

PEATÜKK 3 - MIKS SINU ELEKTRIARVED NII SUURED ON

Kas usuksid mind, kui ütleksin sulle, et sinu arved ei näita sinu tegelikku tarbitud elektrit? Ära muretse – ma ei räägi konspiratsiooniteooriast või sellest, et sinu kommunaalteenuse pakkuja sind röövib. See on lihtne fakt – 25% kogu energiast sinu kodus läheb raisku! See on sõna otseses mõttes raha aknast välja loopimine!

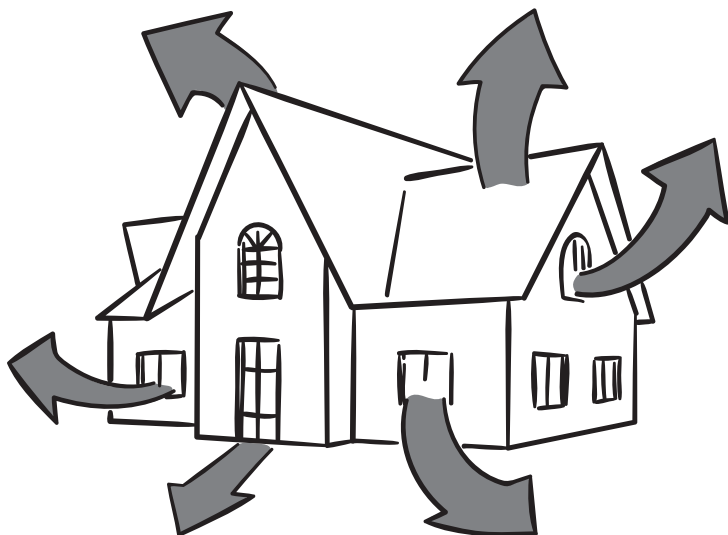

Veerand arvest, mida maksad, on raisatud energia, mida sa isegi ei kasuta. Kui juurdled kuidas see võimalik on – vastus on lihtne.

Vaatleme suuri energiatarbijaid - näiteks küte, jahutus ja õhukonditsioneer. Kui elad vanas majas või korteris ja sa pole seda ammu renoveerinud, aknaid ja uksi vahetanud, isoleerinud jne, võib sinu energiakadu olla üle 25%!!!

Õhulekked läbi sinu akende, uste ja katuse võivad põhjustada kuni 50% soojuskadu! Samades kohtades kaotad suvel konditsioneerist tulevat jahedat õhku. Need on vaid väikesed näited, mida selgitan lähemalt järgnevates peatükkides. Sa näed, kui palju energiat erinevad tegevused ja seadmed täpselt kasutavad ja kuidas seda infot rakendada.

Samas iga kodu on erinev, nii et pead välja uurima, mil moel just sina oma kodus energiat kaotad. See on kõige tähtsam osa, sest kui identifitseerid energia lekked, saad keskenduda nende parandamisele, et kindlustada suuremat energiasäästu.

3.2 Sammud oma kodu energiakao hindamiseks

On mitmeid meetodeid energialekete välja selgitamiseks, aga näitan siin lihtsat moodust selle tegemiseks.

Märkus: On olemas professionaalid, kes võivad sulle teha täieliku energiakao hindamise sinu kodus, kasutades moodsat tehnikat ja adekvaatset metoodikat, aga võta arvesse, et pead selle eest tasuma, pead otsustama, kas soovid seda kohe teha või kunagi hiljem.

Selleks, et teha hinnang ise, pead lihtsalt koostama plaani vastavalt sammudele, mida sinuga kohe jagan. Võta natuke aega, et oma kodu ise inspekteerida, tee nimekiri kõigist sammudest ja kohtadest, mida hakkad hindama ning jäta sinna nimekirja natuke ruumi oma tähelepanekute jaoks.

Kindlasti kontrolli põhjalikult kõiki sissekandeid oma nimekirjas, olenemata oma kodu konditsioonist. Sind võib üllatada, et ka uued ja hiljuti renoveeritud elumajad võivad olla vähem energeetiliselt efektiivsed kui lootsid. Isegi parima kvaliteediga kodudes, mis on disainitud energiat säästma, võib olla asju, mida parandada.

3.2.1 SAMM 1 – AVASTA SOOJA/KÜLMA ÕHU LEKKED

Esimene samm enesekontrollis peaks olema kõigi kodude ühe suurima probleemi suunas – tuvastama sooja ja külma õhu lekked. Lihtsalt öeldes, need on kohad, kus lased oma rahal läbi kodu uste ja akende ära lennata. Energiakadu õhulekete tõttu on keskmises kodus umbes 20%.

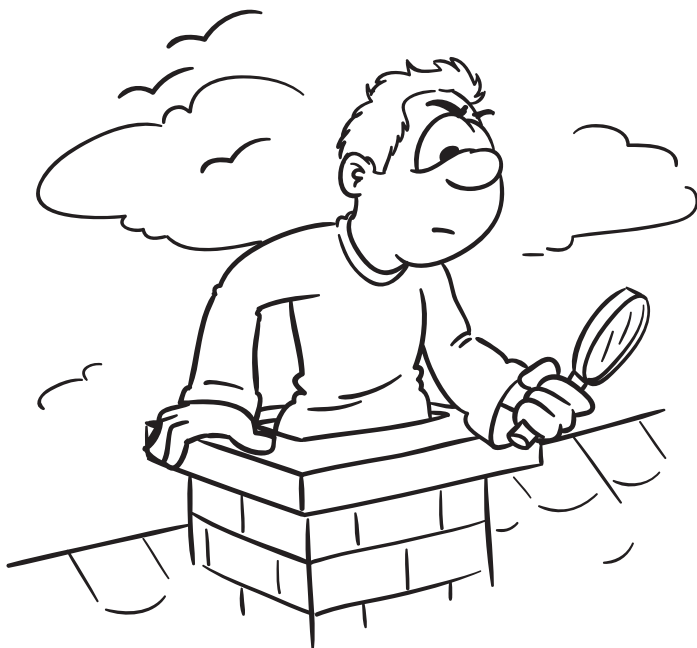
Seega selle sammu jaoks pead kontrollima järgnevat:

Kõiki kohti, mis potentsiaalselt õhku läbi lasevad, nagu ühendused põranda ja seinte vahel ning seinte ja lae vahel. Peaksid ka kontrollima, kas on lekkeid sinu kodu välispoolel, eriti kohtades, kus ühinevad erinevad materjalid. Teised kohad, mida peaksid kontrollima, on aknad, uksed, vee ja elektri installatsioonid, lülitid ja väljundid. Kui sul on kamin, kontrolli tuleaseme katet.

Samm 1.1 Kodu väljastpoolt - visuaalne hinnang

Oma kodu välise hinnangu raames peaksid tähelepanu pöörama kohtadele kus kaks erinevat tüüpi materjali ühinevad. Peaksid kontrollima järgnevat:

- Kõiki väliseid nurki
- Väliseid veetorusid
- Kõiki kohti, kus kaminad ja seinad ühinevad
- Kogu ala, kus sinu kodu vundament ühineb välisseina alaosaga

Samm 1.2 Kontrolli punkte oma kodus sees

Põhiosa hindamisest toimub tegelikult sinu kodus sees. Peaksid siin arvesse võtma kõiki alloleva nimekirja punkte, mis sinu puhul kehtivad. Pööra erilist tähelepanu kõigile potentsiaalsetele pragudele või nähtavatele aukudele, sest kaotad läbi nende sooja/külma õhku.

Peaksid kontrollima järgnevat:

- Kõigi uste ja akende raame
- Kõiki elektriväljundeid
- Kõiki lüliteid
- Elektri ja gaasi installatsioonide sisenemiskohti
- Pööningu sissepääsu
- Liiteid põrandate ja seinte vahel
- Tuleaseme katet, kus tulease on ühendatud korstnaga
- Seina või akna õhukonditsioneerid
- Kõiki TV, Interneti ja telefoni kaableid
- Kõiki ventilatsioone ja ventilatsiooni auke

Oma hinnangu ajal pööra erilist tähelepanu hermeetilistele sulgudele ja ilmastiku kaitsetele – kontrolli, kas need on korralikult kinnitatud, kontrolli auke või pragusid ja veendu nende üldises konditsioonis. Kontrolli uksi ja aknaid ning veendu kas need sulguvad kinni pannes täielikult.

Kontrolli ajal uuri detailselt aknaid ja uksi. Raputa neid õrnalt ja kui nad liiguvad, tähendab see, et nad võivad õhku läbi lasta. Ühtlasi kontrolli kõigi uste ja akende raame, et näha kas päevavalgus pääseb kuskilt läbi, kuna see võib tähendada, et ukse või akna raam laseb õhku läbi.

Erinevad meetodid õhulekke kontrolliks

On olemas erinevad “isetegemise” meetodid, mida saad kasutada, et kõiki loetletud piirkondi hästi hinnata. Mõned neist on:

Rõhu test

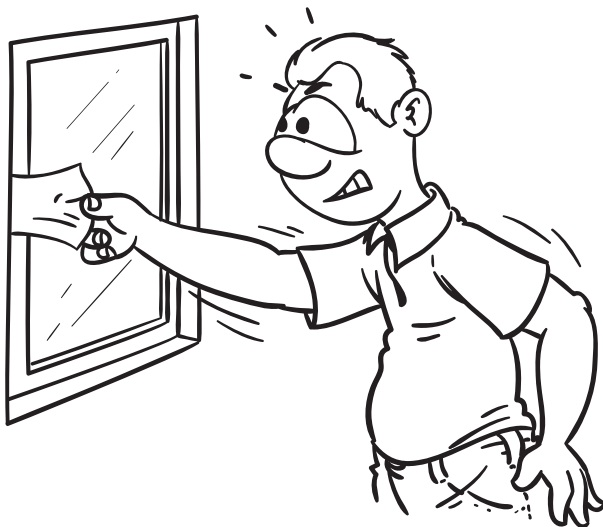
Kodust rõhu testi pole keeruline teha ja see võib olla väga efektiivne pragude ja lekete leidmiseks, mida sa tavaliselt ei märkaks. Seda testi on parim teha külmal ja tuulisel päeval. Toimi järgmiselt:

- Lülita välja kõik põlemisseadmed oma kodus, nagu gaasiahjud ja vee soojendajad.
- Sulge kõik aknad, ukseid ja korstnad.
- Kõik väljalaskeventilaatorid peaksid olema suunatud väljapoole või kasuta suurt aknaventilaatorit, et õhk tubadest välja imeda.
- Nüüd võid viirukipulga või millegi taolise viia kõigi piirkondade lähedusse, mida ülalpool mainisime. Kui suits väriseb, see tõmmatakse toast välja või sinna sisse, siis see on õhulekke koht.

On ka teisi sarnaseid meetodeid õhulekke kontrolliks:

- Tee oma käsi niiskeks ja tõmba see üle kontrollitava koha. Tuuletõmbe või õhulekke korral tunned oma käel külma.
- Kasuta pimedas taskulampi, et kontrollida kõiki potentsiaalseid lekke kohti samal ajal, kui keegi teine sinu perekonnast kontrollib väljastpoolt. Sa näed valgusvihke läbi suuremate pragude, kuid see pole parim meetod väikeste pragude avastamiseks, kust õhk samuti lekib.
- Võta rahatäht ja pane see ukse või akna vahele ning sulge. Kui saad selle ilma pingutamata ja seda rebimata välja tõmmata, tähendab see, et õhk lekib selle koha pealt.

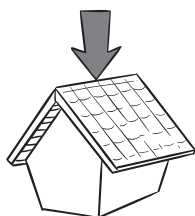
3.2.2 SAMM 2 – KONTROLLI ISOLATSIOONI

Hea isolatsioon on üks parimaid viise hoida oma kodus energiat ja ma kirjutan sellest detailsemalt järgnevates peatükkides.

Vaatame üle asjad, mida peaksid kontrollima, eriti kui elad vanas majas.

Katuse isolatsioon

Esiteks pead kontrollima katuse isolatsiooni. Ebatäielik katuse isolatsioon põhjustab olulist sooja või külma õhu kadu nii, et esimene koht mida kontrollida, on sinu pööning. Kui sinu pööningul on avasid, näiteks torusid, õhutusavasid või korstnaid, kontrolli kas need on suletud ja hästi isoleeritud. Kui mitte – pane need paranduste nimekirja ja tee see enda prioriteediks. See on odav protsess ja sa saad sellega ise hakkama, ilma töömeest kutsumata ja liigslt raha kulutamata.

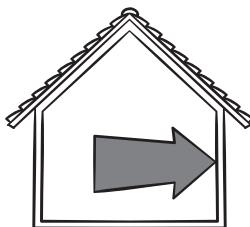
Veel üks asi, mida oma pööningul kontrollida, on olemasolev katuse isolatsioon, eriti kui seal on aurutõke (isolatsioon, mida reeglina aurutõkkeks kasutatakse, on plastkile kinnitatud klaasvilla isolatsioonile). Kui su praegusel isolatsioonil ei ole aurutõket, võid lugeda selle veel üheks energiasööstu projektiks. Pööningu seinte katmine veekindla kihiga võib toimida hea ja odava alternatiivina aurutõkkele. See on oluline samm, sest kui on palju niiskust, ei kahjusta see ainult sinu isolatsiooni vaid võib kahjustada ka maja konstruktsiooni. Kui sinu pööningul on ventilatsioonisüsteem, tee kindlaks, et isolatsioon ei kataks ventilatsiooniaspekte, sest õhu liikumine on väga tähtis.

Kui sul puudub katuse isolatsioon, siis kaalu tõsiselt fakti, et 20-30% sooja või külma õhu võib läbi katuse lekkida. See raha on põhimõtteliselt tulde loobitud!

Sisemiste seinte isolatsioon

Kui sa ei ole professionaal, ei ole see lihtne samm, mida teha. On olemas spetsiaalsed vahendid ja meetodid, et teha kindlaks, kas sinu seintes on isolatsioon ja mis tüüpi see on. Kui sinu kodu on uus, peaks selle ehitanud firmal see info olemas olema. Kui soovid et seda teeksid professionaalid – siis on parem paluda termograafilist salvestust – see annab sulle kogu vajaliku info.

Ise hindamiseks saad valida kaks kontrollitavat punkti: vali väljundi või varjatud osaga sein kuhu saaksid augu puurida (näiteks mööblitüki taga).

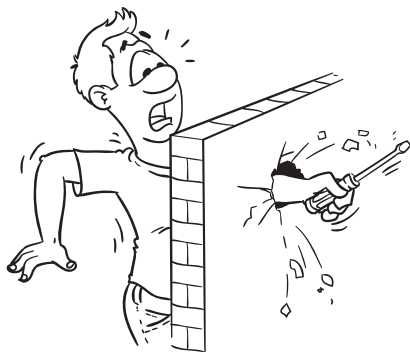
Kui otsustad esimese variandi, väljundiga seina kasuks, tee kindlaks et elekter läbi seina ei jookseks (lülita vastav kaitse paneelil ettevaatlikult välja).

Turvalisus meetmed* Enne jätkamist kontrolli pistikut mõne elektrilise seadmega, ühenda lamp või muu elektriga töötav seade veendumaks, et väljundis kindlasti voolu ei ole.

Kui oled kindlaks teinud, et vool on välja lülitatud, kruvi lahti ja eemalda pistiku kate, mida otsustasid testida. Siis kasuta õhukest, pikka kangi, kruvikeerajat või midagi taolist ja puuri seinu auk. Ükskõik, milline otsust konksuga vahend on sulle abiks, et natuke isolatsioonimaterjali seinast välja tõmmata ja saaksid olemasoleva isolatsiooni seisukorda põhjalikult uurida. Kuni sa seda teed, kui su sein on hästi isoleeritud, peaksid seda läbistades tundma vastusurvet.

Võid sama meetodit teise koha peal kasutada, näiteks seinu osal mõne mööblitüki taga. Võid samamoodi augu teha ja jälgida, kas puurimisel esineb vastusurvet ja kui võimalik, võid kontrollida, kas sein on mingit tüüpi isolatsiooniga täidetud.

Kui sul ei õnnestu tükikest isolatsioonimaterjali seinast uurimiseks välja tõmmata, näitab see samm kahjuks vaid seda, kas sinu seinad on isoleeritud või mitte.

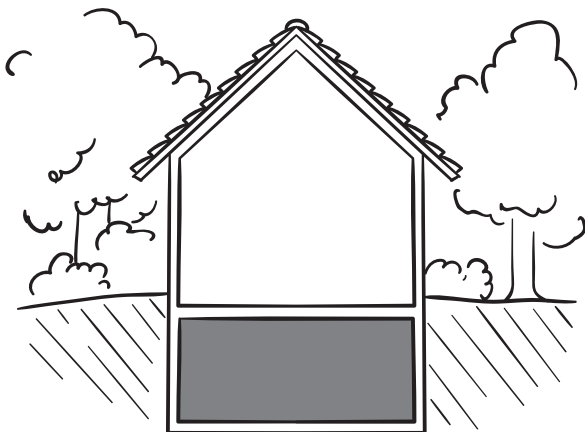

Keldri isolatsiooni kontrollimine.

Kui sinu kodul on kelder, pead kontrollima, kas see on hästi isoleeritud.

Täpselt nagu sinu elamispind ja katus, peaksid ka sinu keldri seinad isoleeritud olema.

Pööra erilist tähelepanu, kui hoiad keldris kodumasinaid või kütte- ja jahutussüsteeme. Sel juhul kontrolli õhulekkeid ja kas kõik torud ning äravoolud on korralikult isoleeritud. Kui sul on keldris veesoojendus-süsteem, ahi või midagi taolist, peaksid ka need olema isoleeritud, nii et lisa ka need kontrolli nimekirja.

Kui kelder on su majas täpselt eluruumide all, tee kindlaks, et keldri lagi on paremini isoleeritud, kui katus ülemises eluruumis. Keldri lae hea isolatsioon säästab sinu kodus energiat.

Kui sa pole kindel, milline isolatsioon sul on või millist energia säästmiseks vajad, saad tavaliselt tasuta internetist uurida oma piirkonna või riigi miinimumstandardite kohta. Energeetika, majandus- või keskkonnaministeerium omab tavaliselt sellist infot sinu piirkonna osas.

3.2.3 SAMM 3 – KÜTTE- JA JAHUTUSSÜSTEEMIDE HINNANG

Sinu kodu kütte- ja jahutussüsteemid on tohutud energiatarbijad. Nende õige hooldus on energia säästmiseks ülimalt oluline. Järgmises peatükis selgitan, kuidas need süsteemid energiat kasutavad ning mida saad teha, et seda säästa, aga kõigepealt pead hindama nende konditsiooni.

Selleks, et seda teha, pead tutvuma oma koju paigaldatud seadme instruksioonidega. Vaata manuaalist, kui tihti peaksid neid ise kontrollima või helista hooldusteenuse pakkujale, et neid kontrollida või hooldada. Enamik kütte- ja jahutussüsteeme vajab hooldust kord või kaks aastas - kõige pealt kontrolli, kas sinu süsteemi on vastavalt tootja juhendile õigesti hooldatud.

Kui kasutad mingit tüüpi ahju, kontrolli, millal viimati selle filtreid vahetati ja millal viimati korstent puhastati.

Pööra erilist tähelepanu kõigile kütte- ja jahutustorudele ning äravooludele. Need võivad olla tolmuaga täitunud või neis võib esineda pragusid kustkaudu õhk lekib. Tee kindlaks, kas kõik torud on korralikult isoleeritud, eriti kui need asuvad maja osades, mida sa ei küta ega jahuta.

3.2.4 SAMM 4 – VALGUSTUSE HINDAMINE

Suur osa sinu elektriarvest kuulub valgustusele – see võib olla 6-10% kogu energia tarbimisest. Teisest küljest on valgustus valdkond, kus võid oluliselt kokku hoida!

Seega peaksid hindamiseks panema oma nimekirja kõik lambipirnid ja valgusallikad. Seda on kõige parem teha tubade kaupa, olemaks kindel, et midagi meelest ei lähe.

Iga kontrollpunkti (lambipirni) kohta, mida kontrollid, pane kirja selle tüüp: tavaline, fluoressents, LED jne. See aitab sind järgmiste sammude juures.

Hindamise jaoks pane kirja ka, kas kasutad mingeid seadmeid valgustuse vähendamise/kontrollimise jaoks, nagu sensorid, pinge regulaatorid jne., iga toa kohta kodus.

3.2.5 SAMM 5 – KODUMASINATE JA ELEKTROONIKA SEADMETE HINDAMINE

Kõigi kodumasinade ja elektroonikaseadmete tarbimine võib kokku moodustada umbes 10-20% sinu elektriarvest.

Nende nutikas ja säästlik kasutamine võib nende poolt tarbitavat energiat poole võrra vähendada! Teadmaks, milliseid energiasäästu nippe saad oma kodus rakendada, peaksid hindamise jaoks kõik oma kodus olevad masinad ja elektroonika seadmed kontrollnimekirja lisama. See nimekiri aitab sul samal ajal kontrollida ka kõiki sisendeid.

Ürita välja uurida iga seadme energiaklass ja kirjuta see nimekirja.

Märge*: Energiaklass on tootja poolt määratud nii, et näiteks köögimasinatel on silt kus on märgitud ka nende energiaklass ja seda on täpsustatud ka seadmega kaasas olevas manuaalis.

Veel üks oluline info, mille peaksid kirja panema, on aja hinnang – kui tihti sa konkreetset seadet kasutad või kui tihti on see elektrivõrku ühendatud. See info on abiks energiasäästu plaanis.

Mis puutub ülejäänud sammudesse, siis järgnevates peatükkides annan detailse selgituse, kuidas kodumasinade ja elektroonikaseadmete pealt energiat säästa.

3.3 Kuidas kasutada infot, mida hindamisel saad

Kui oled hindamisega lõpetanud, peaks sul olema üldine pilt sellest, kus sinu kodu kõige rohkem energiat kaotab. Aga kuna ma ei ole veel paljastanud, kuidas neis valdkondades energiat säästa, hoia seda infot hetkeks kuni hakkad oma energiasäästu projekti plaanima.

Kogutud info on parim alus sellise plaani koostamiseks, sest välja on toodud prioriteedid ja mille osas saad väikeste investeeringutega palju kokku hoida. Loomulikult võib ette tulla energiakadu, mis nõuab suuremaid kulutusi, aga isegi sel juhul on alati parem ette teada.

Kokkuvõttes, et oma kodu energeetiliselt efektiivseks muuta, pead tundma selle suurimaid energiatarbijaid.

Kui oled need avastanud – pead kontrollima, kas sinu kodus esineb energiakadu. Selle tegemiseks võid palgata professionaali, kes kontrollib ja hindab või võid rakendada siin peatükis kirjeldatud samme ise hindamiseks.

Hindamise tulemused kõigi toodud punktide kohta sinu kodus on suurepärane alus energiasäästu projekti planeerimiseks, kuna toovad välja valdkonnad, mida saab parandada. Kogutud infot saab kasutada, et võtta viimast siin raamatus kirjeldatud energiasäästunippidest.

KÜTE JA JAHUTUS/ KONDITSIONEER

4.1 Peamised energiatarbijad

Õhu soojendus ja jahutus on peamised energiatarbijad sinu kodus. Enamike hinnangute põhjal moodustavad kütte- ja jahutussüsteemid **54%** sinu arvetest, mis teeb neist prioriteedi sinu energiasäästu nimekirjas!

Kui soovid oma elektriarvetelt kokku hoida, siis efektiivse küttesüsteemi paigaldamisest üksi ei piisa. Võibolla on sul ahi või keskküttesüsteem, mis töötab gaasi, elektri, puidu või kütteõliga - aga säästmise koha pealt ei piisa, kui keskenduda vaid kütteseadeldistele. Sa pead vaatama oma kodu tervikuna.

Energeetiliselt efektiivse kodu jaoks pead tegema järgnevat:

- Valima kütte/jahutussüsteemi, mis katab sinu vajadused ja sobib piirkonnaga, kus elad.
- Tegema kindlaks, et kõik süsteemi osad on energeetiliselt efektiivsed ja funktsioneerivad korralikult.
- Tegema kindlaks, et õhk, mida kütad/jahutad, püsiks sinu eluruumis (vähendama sooja/külma õhu kadu).

Kui mäletad, mida rääkisin eelnevas peatükis siis tead, et soe/külm õhk võib põgeneda sinu kodust läbi arvukate lekete. Võid kaotada kuni 25% sooja/külma õhku - mis sõna otseses mõttes tähendab, et loobid oma raha tuulde! Sellepärast näitan siin peatükis erinevaid meetodeid ja ideid, kuidas omas kodu kütte ja jahutuse pealt säästa - väikesed parandused mis genereerivad SUURI sääste!

Ära unusta, et on olemas odavaid modifikatsioone, mis ei nõua palju pingutust ja mida saad ise teha ning alandada oma elektriarvet juba esimesel kuul.

Samas, kui mõtled raha investeerimisele, et teha oma kodu energeetiliselt efektiivseks, keskendu esmalt selle peatüki projektidele! Siin on lihtne loogika, see on valdkond, kus võid kõige rohkem kokku hoida kõige lühema ajaga ja mis kõige olulisem - see on pikaajaline.

Kütte- ja jahutuskulude 20,30 ja isegi 50% alandamine kõlab ahvatlevalt, kas pole?

4.2 Õhulekete parandamine

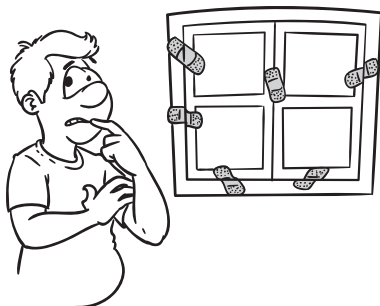
Selleks, et ära hoida või vähemalt kärpida õhu lekkimist oma kodust, rakenda juba kirjeldatud hindamismeetodeid ja tee kindlaks, kus kõik lekked asuvad.

Aknad

Nüüd tead (eelnevast peatükist), kuidas lihtsa viiruki või küünlaga kontrollida, kas sinu akendel on pragusid või vahesid läbi mille õhk välja pääseb.

Kui oled kõik õhulekked leidnud, mõtle, kuidas neid sulgeda. Kõigepealt peaksid koostama plaani parandustest, mida kavatsed teha. See sõltub enamuses sinu akende praegusest konditsioonist, nende vanusest, energia efektiivsuse tasemest, kõigi sinu majas olevate akende õhulekete arvust jne.

Siis vali meetod mis sulle kõige rohkem sobib ja ma annan sulle siin ka mõned näited:

Akende õhukindlaks tegemine

Akende õhukindlaks tegemine kaitseb sind, sest peatab sooja/külma õhu lekke sinu kodust. Protseduur ei ole väga keeruline ning võid seda ise teha, aga muidugi võid ka alati professionaali kutsuda. Varu selleks aega selle põhjal, kui palju aknaid pead õhukindlaks muutma ja osta vajalik materjal. Mis materjali puutub, siis võid valida järgnevate seast:

- Polüüretaanhermeetik on kõrge kvaliteediga väline hermeetik, mis annab väga häid tulemusi erinevate pindade ühendamisel (nagu metall ja puit, puit ja klaas jne.). Polüüretaanhermeetikut saab kasutada ka siis, kui sul puudub varasem kogemus hermetiseerimistöödega, sest sellega on lihtne töötada. Kui plaanid seda materjali oma akende välistel osadel kasutada, peaksid need ka üle värvima, sest seda tüüpi hermeetik võib päikese mõjul sulada.
- Akrüüllatekshermeetik ei ole väga soovitatav, kuna kaotab kõrge niiskusega tingimustes oma liimivad omadused ja selle efektiivsus väheneb ka temperatuuri muutustega.
- Silikoonlatekshermeetik kannatab hästi niiskust ning sel põhjusel kasutatakse neid tihti vannitubades. Seda tüüpi hermeetikut saab värvida.

- 100% silikoonhermeetik on tihti kasutuses ja sellel on mitmeid otstarbeid. See on ilmselt kõige soovitatavam, kuna on veekindel. Samas pea meeles, et mõned silikoonhermeetikud ei sulge hästi metalli ja puitu kokku nii, et nad ei ole alati püsivaks lahenduseks. Kui plaanid silikoonhermeetikut üle värvida, vali kindlasti selline, mida saab värvida..

Planeerimisnippid *

Proovi kõigepealt üks aken hermetiseerida, nägemaks kui palju aega see võtab, et saaksid vastavalt planeerida olenevalt akende arvust, mis tuleb õhukindlaks teha. Kui planeerid õues töötada, pea silmas, et hermeetikud ei sulgu hästi väga madalatel temperatuuridel (alla 7 °C) või kui õhus on kõrge niiskussisaldus.

Valmista aken hermetiseerimiseks ette.

Kontrolli kas akendel on vana hermeetik ja kui on, siis tuleks see kõigepealt eemaldada.

Puhasta see ja valmistu hermetiseerimiseks.

Enne, kui hakkad hermeetikut peale kandma, tee kindlaks, et ala, kuhu seda kannad, oleks puhas. Eemalda kogu vana hermeetiku, tolmu või värvi jäägid. Pärast seda pese ala ning veendu, et see on enne hermeetiku pealekandmist täiesti puhas.

Hermeetiku pealekandmine. Aseta hermeetik hermeetiku püstolisse ning järgi selle sammu juures tootja juhiseid. Ära unusta eemaldada tuubi otsa enne hermeetiku akna pinnale kandmist. Parimate tulemuste saamiseks kanni peale pidev joon ühest akna servast teise. Kihi paksus sõltub akna prao või vahe suurusel. Hermeetiku kihi silumiseks ja üleliigse eemaldamiseks kasuta puidust pulka või taolist tööriista. Lase akendel vähemalt ühe päeva kuivada, et hermeetik täielikult kuivaks ja kõik praod sulgeks.

Kaitse oma aknaid isekleepuva isolatsiooniteibiga

Veel üks moodus kuidas peatada õhuleke läbi oma akende on nende isoleerimine isekleepuva isolatsiooniteibiga. See on väga odav ja lihtne investering, mis võib tuua sulle TOHUTUID sääste. Protseduur näeb välja nii:

- Vali isekleepuv teip, mida soovid kasutada ja osta seda piisavalt kõigi akende jaoks, mida tahad kaitsta (ära unusta aknaid enne teibi ostmist mõõta).
- Puhasta akna osa, kuhu teibi kinnitad. Kasuta vett ja puhastusvahendit. Isekleepuv teip püsib kauem kui paned selle puhtale pinnale.
- Kasuta aknaraamist 2.5-3 cm pikemaid ribasid, olemaks kindel, et isoleerid selle korralikult.
- Aseta isolatsiooniteip aknaraami sisemisele küljele ja kata kindlasti nii raami ülemine kui ka alumine osa.
- Eemalda teibi tagumine külg ja vajuta see mööda aknaraami kuni teip täielikult pinnale kinnitub.
- Korda seda kõigil aladel kus aken puudutab välist raami.
- Lõpuks mõõda akna välisosa ja kleebi isolatsiooniteip sama moodi mööda välisosa.
- Kontrolli uuesti kas esineb tuuletõmmet või leket. Kui mõni koht jäi vahele, kleebi ka sinna teipi.

Akende kaitsmine plaatidega

On kahte tüüpi plaate, mida saad kasutada õhulekke ärahoidmiseks: aknapaneelid ja plastkile.

Aknapaneelid on tavaliselt kergest materjalist nagu alumiinium ja neid kasutatakse akende täielikuks isoleerimiseks. Need peavad sinu akna mõõtudega täpselt sobima, sest need kinnitatakse aknale isekleepuva teibiga. See on väga efektiivne meetod kuna tekitab õhutasku nii, et isegi kui sinu aknal on pragusid ja auke, jääb soe õhk lõksu. Samas, kui pead need eritellimusel valmistama, võib see olla kulukas investeering.

Saavutad sarnase tulemuse, kui katad oma aknad plastkilega. Lihtsalt mõõda oma aknad ära, lõika plastkilet ja kinnita see isekleepuva teibiga. Kinnita plastkile kindlasti ümber kogu akna, et soe õhk ei pääseks välja.

Kardinad ja katted

Veel üks moodus õhuleket ennetada on kasutada akendel katteid ja kardinaid. Sa võid neid eraldi kasutada, aga parimate tulemuste saamiseks on soovitatav mõlemat korraga kasutada. On spetsiaalset tüüpi mitmekihilisi katteid, mis annavad parima kaitse. Mitmekihilistel katetel on mitu kihti materjali, mis on täidetud õhutaskutega ja annavad seega parema energiasäästu, kui tavalised katted.

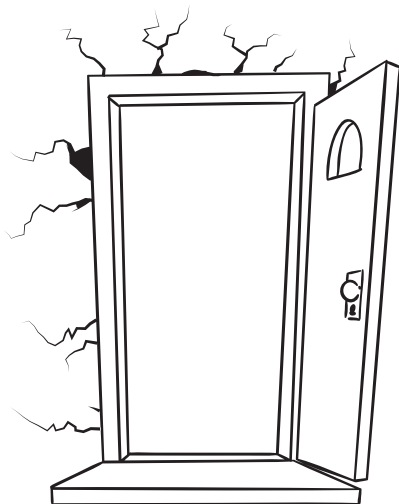
Kardinad on ka hea variant. Paksust ja raskest materjalist kardinad annavad parema kaitse. Pea meeles, et kardinad ja katted takistavad õhuleket ainult siis, kui need on ette tõmmatud ja kuna me kõik vajame päikesevalgust, ei pruugi see olla sinu kodu jaoks sobivaim kaitse.

Uksed

Sarnaselt akendele saab ka uksi teatud meetoditel isoleerida. Kui sinu uksed, eriti eesuks, on vanad, lasevad need ilmselt õhku läbi. Esiteks kontrolli õhulekete avastamise meetodit kasutades ukse alust. Ukse alust saab osaliselt isoleerida erinevate hermeetikutega. Neid on lihtne paigaldada ja need on eriti soovitatavad eesuksele ja ustele mida tihti kasutatakse. Hermeetiku paigaldamiseks vali selline, mis sobib sinu ukse mõõtudega ja lihtsalt tõmba see küljelt ukse alla ning kinnita kruvidega. Ja ongi kõik!

Järgmine asi mida peaksid kontrollima, on ühendus ukse ja välise raami vahel nii, et otsi sealt pragusid ja vahesid.

Kui sa need leiad – kasuta juba kirjeldatud meetodit isekleepuva isolatsiooniteibiga isoleerimiseks (osa akende kaitsmise kohta), et isoleerida õhulekked.

Pööra erilist tähelepanu, kui sinu kodul on pööning või kui see on ühenduses garaažiga.

Pööning ja garaaž on ruumid, mida sa tavaliselt ei küta ega jahuta. Aga need võivad olla su kodu nõrgad kohad, kustkaudu kaotad palju sooja või jahedat õhku.

Tee kindlaks, et sinu pööning oleks talvel hästi isoleeritud (räägime isolatsioonist lähemalt järgnevates peatükkides) sinu ülejäänud kodust. Soe õhk koguneb lae alla, seega on tähtis, et see ei lekiks kuskilt pööningule. Kui sul on uks, et pööningule pääseda, tee kindlaks, et see oleks isekleepuva isolatsiooniteibiga isoleeritud, samasugusega nagu kasutasid ustel ja akendel. Sama kehtib garaažiukse kohta – isoleeri see korralikult, et sooja õhku toas hoida.

Muu

Lisaks neile ilmselgetele aladele, kust võid õhuleket oodata, olenevalt kütte- ja jahutussüsteemist, mida kasutad, on sinu kodus ka muid piirkondi, kus tuuletõmme ja õhuleke võivad potentsiaalselt tekkida. Need on: kaminad, erinevat tüüpi ventilatsiooniavad, aurustumisel põhinevate jahutussüsteemide väljalaskeavad jne. Aga need on parem jätta professionaalide hooleks, sest vale käsitlemine võib tõsiselt ohustada sinu turvalisust ja tervist.

Parim soovitus on paluda autoriseeritud parandajal järgmise külastuse ajal kontrollida, kas seadmetel, mille eest ta vastutab, on pragusid või õhulekkeid ja organiseerida nende parandamine.

Märge: Sinu kodus võib olla ka muid õhulekkeid, eriti seintes. Kirjutan sellest isolatsioonist rääkivas peatükis.

4.3 Termostaadi tähtsus

Üks efektiivsemaid viise energia säästmiseks kütte ja jahutuse pealt, on sisseehitatud termostaat.

Kui sul ikka veel ei ole seda - märgi see oma energiasäästu projekti prioriteediks. Isegi kui sul ei ole keskkütet, on olemas erinevaid seadmeid lugejatega (taimeritega), mille saad osta erinevate küttesüsteemide jaoks.

Kui sul juba on installeeritud termostaat – leiad siit nippe, kuidas seda kasutada, et paremini energiat säilitada ja säästa.

- Ära kunagi fikseeri seda samale temperatuurile

Enamikul termostaatidel on manuaalsed ja automaatsed sätted, et saaksid valida, mis sulle paremini sobib. Suur viga, mida inimesed tänapäeval teevad, on sama temperatuuri jätmine terveks päevaks või isegi nädalateks!

Loomulikult pead valima oma kodu jaoks mõnusa temperatuuri. Kui seda teed - alanda temperatuuri termostaadil vaid ühe ainsa kraadi võrra ja jälgi mis juhtub! Kui alandad temperatuuri 1 või 2 kraadi võrra, võid küttelt kokku hoida 2% kuni 3%! Ja sa tõenäoliselt ei tunne mingit vahet ning see on täpselt sama mugav. Sama käib jahutuse temperatuuri 1 või 2 kraadi võrra tõstmise kohta.

Ühtlasi ei peaks sa kunagi jätma sama temperatuuri päevaks ja ööseks - temperatuur peaks öösel olema oluliselt madalam või peaksid kütte täielikult välja lülitama.

Proovi ka seadistada termostaadi lugeja manuaalselt nii, et see alandaks kütte temperatuuri teatud päevaaegadel. Pea meeles, et sa ei tunne igat vähemat kraadi, isegi lühikestel talveperioodidel, kuid sel võib olla tohutu mõju sinu arvele!

Kui oled tööl või kedagi pole kodus, seadista taimer kütet sisse lülitama enne sinu saabumist.

Ära unusta, et termostaadid pole nutikad – nad ei kohalda temperatuuri automaatselt sõltuvalt väljas olevast kõrgest või madalast temperatuurist. See on miski, mida pead tegema sina.

- Ventilatsiooni kasutamine

Enamikel termostaatidel on tavaliselt kütte, jahutus ja ventilatsiooni võimalus. Säästmise seisukohalt, ventilatsiooni funktsioon sõna otseses mõttes tühjendab sinu rahakotti ilma mingi põhjuse! Kontrollpaneelil on tavaliselt auto või on variandid ventilatsiooni jaoks. Kui valid on, ringleb õhk kogu aeg, mis kulutab ilma vajaduseta palju elektrit.

Kasuta ventilatsiooni vaid teatud situatsioonides, näiteks kui vajad värsket õhku pärast toiduvalmistamist või kui lõuna läheb kõrbema :). Kõige muu jaoks kasuta laeventilaatorit või sarnast tüüpi ventilatsiooni tubades, kus on vaja, et õhk ringleks.

- Seadista oma termostaat

On mõttekas investeerida raha termostaati, mis pakub erinevaid režiime. Need režiimid võivad olla ööseks, päevaks, tööpäevadeks, nädalalõppudeks, väga külmadeks päevadeks, väga päikeselisteks päevadeks (talvel ja suvel), välja minekuks, puhkusteks jne.

Erinevate režiimide kasutamine on ülioluline energia säästmiseks. Need pakuvad sulle mugavust, kui oled kodus ja säästavad energiat, kui sind pole. Paljudel termostaatidel on sisseehitatud režiimid perioodideks, kui oled ärkvel, kui sa magad, kui sind pole kodus jne., ja kõik, mida tegema pead, on valida soovitud temperatuur iga režiimi jaoks.

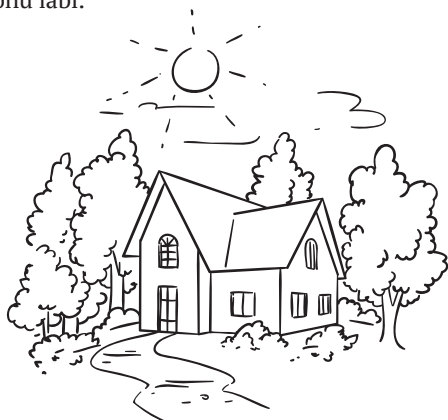
Võib tunduda, et termostaadi kasutamine nõuab pingutust ja võtab palju aega – aga see vaid tundub nii. Kui oled oma termostaadi seadistanud võid säästa kuni 10% oma arvetelt vaid lihtsa nupuvajutusega!

4.4 Kasuta loodust enda hüvanguks

Välisilme disainimine

Kas oled kunagi mõelnud kuidas keskkond võiks aidata sul elektriarvetelt säästa? See ei pruugi väga loogiline tunduda, aga tegelikult on küll.

Mitmed uuringud on näidanud, et võid säästa kuni 25% oma kommunaalkuludelt istutades oma maja ümber strateegiliselt puid! See on võimalik mitmetel põhjustel. Esimene on kõige ilmselgem – vari. Puud pakuvad suveperioodil varju, mis võib temperatuuri majas sees 3 kuni 6 kraadi võrra alandada. Sel moel hoiad kokku oma eluruumi jahutamiselt. Ning kui kasvatad taimi, mis katavad sinu kodu välisseinu (vääntaimi või teisi ronitaimi) võivad need toimida lisa isolatsioonina. Need leevendavad tugevaid tuulepuhanguid, kuid lasevad värske õhu läbi.

Kasuta päikest

Mis puutub energia säästmisse, siis on meil piiramatu ja tasuta varu päikeseenergiat, mida saame kasutada kütte ja jahutuse jaoks.

Kõige parem on hakata päikeseenergiat kasutama algusest peale – kui maja alles ehitatakse. Moodsad ehitustehnikad sisaldavad passiivse päikeseenergia kasutamist – need rakendavad päikeseenergiat kasutades materjale ja tehnoloogiaid, mis vähendavad kommunaalarveid kuni 50%! Selles faasis saad päikeseenergia kasutamist maksimeerida maja õige paigutuse abil. Kui võimalik, peaks põhiline elamispiind olema lõuna poole, et kasutada ära päikese päevast liikumist ja magamistoad ning teised ruumid nagu vannituba või sahter peaksid olema põhja või lääne poole. Sellise paigutusega saad talvel päikese soojust maksimaalselt ära kasutada ning selle mõju suvel vähendada.

Kui mõtled uue maja ehitamisele või vana renoveerimisele ja olemasoleva maja energieetilise efektiivsuse tõstmisele, peaksid kaaluma suurte akende installeerimist lõunapoolsetesse ruumidesse. Sel moel pääseb talvel tuppa palju päikesevalgust ning need ruumid kulutavad vähem energiat küttele. Tellitavate horisontaalribikardinate paigaldamine lõunapoolsetele akendele, pakub sulle piisavat kaitset suvekuudel. Külmematel kuudel võimaldavad need aga lasta läbi palju päikesevalgust.

Väikesed aknad võid installeerida ka ida, lääne ja põhja küljele - ning ida ja lääne poolde saad akendele paigaldada katted või kardinad, mis suveperioodil kaitset pakuvad.

Juhul kui sa uut maja ei ehita, saab ka sinu olemasolevat maja ümber disainida nii, et see päikeseenergiat kasutaks. Sa peaksid tundma päikese trajektoori ja kuidas see koos aastaaegadega muutub - Päike on suvel kõrgemal taevas ja heidab valgust ida külje akendele pikkadel hommikutundidel ning pärastlõunal lääne poolsetele. Talvel käib päike madalamalt ja paistab peamiselt lõuna-poolsete akende peale. Ka paksud kardinad aitavad talvel toas sooja hoida.

Kuigi osasid muutusi on võimalik läbi viia vaid renoveerimise teel, saad neid nippe sellegi poolest kasutada. Näiteks uuri välja, milline ruum sinu kodus on lõunapoolne ning kujunda sellest elutuba või kontor.

Päike kui energiaallikas

Päikeseenergia ei ole midagi uut ja tänapäeval on palju kodusid, mis kasutavad seda vähemalt vee soojendamiseks. Samas on olemas tehnikad ja varustus, mis aitab sul kasutada päikeseenergiat, et kütta oma kodu talvel ja külmematel kuudel. Teisest küljest võivad need samad päikeseenergia passiivse kasutamise meetodid energeetiliselt efektiivsetes hoonetes alandada ka sinu konditsioneeride kulusid, kui lood energeetiliselt efektiivse kaitse suvekuudel. Kuid kuna need projektid on enamasti üsna kallid, ei kirjuta ma neist selles raamatus detailset.

Kokkuvõttes, kuna küte ja jahutus moodustavad 54% sinu elektriarvest, siis esimene asi, mida välja uurida, kuidas alandada energia tarbimist selles valdkonnas.

Kaotad umbes 25% sooja ja külma õhku läbi õhulekete - kasuta kirjeldatud meetodeid, et isoleerida sellised kohad oma akendel, ustel ja muudes kohtades oma kodus ning säästa sel moel raha.

Kasuta termostaati targalt, sest iga kord, kui alandad temperatuuri vaid 1 kraadi võrra, isegi lühikeseks ajaks, ei vähenda see sinu kodu mugavust, kuid alandab arvet 2-3% võrra!

Proovi kasutada päikeseenergiat ja oma kodu ümbritsevat ala maksimaalselt, kujundades oma eluruumi ümber nii, et see soojeneks talvel kiiremini ning jahtuks kiiremini suvel. Väikeste modifikatsioonidega võid kokku hoida kuni 25% oma arvetelt!

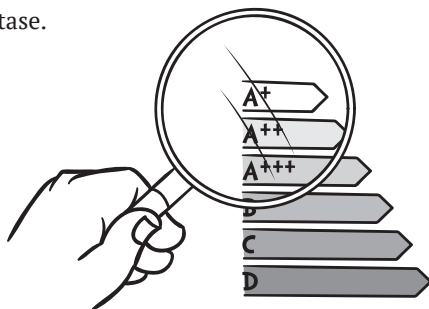
KODUMASINAD JA ENERGIA SÄÄSTMINE

5.1 säästa energiat kodumasinatelt

Kodumasinad on olulised meie elukvaliteedi jaoks, kuid hüved, mida need pakuvad võivad moodustada umbes 31% majapidamise tarbitud energiast. Energia tarbimine on siin kõrge, kuid samas on see valdkond, kus võid kindlasti PALJU kokku hoida.

Üks efektiivsemaid viise kodumasinatelt säästmiseks on osta seadmeid, millel on sisseehitatud energiasäästu funktsioonid. Konkreetse toote energiklassi pole keeruline teada saada – enamikel riikidel on seadused, mis kohustavad tootjaid energiklassi oma toodetel selgesti ära märkima.

Energiaklass näitab, kui energeetiliselt efektiivne toode on ja märgitakse tavaliselt tähtedega A-st G-ni, kus A on kõrgeim ja G madalaim energeetilise efektiivsuse tase.

***Märkus:** Energiaklassi sildid võivad erinevates piirkondades erineda või olla erinevat värvi, numbrite või tähtedega. Uuri kuidas sinu riigis tooteid klassifitseeritakse.

Energeetiliselt efektiivse toote ostmine on suurepärane mõte, kui plaanid oma elektriarvetelt kokku hoida.

Uut seadet ostes ära vaata ainult hinda, vaid mõtle sellele valemile:

$$\text{OSTUHIND} + \text{OPEREERIMISKULU} = \\ \text{SEADME TÕELINE HIND}$$

Võid kasutada majapidamismasinaid 10 kuni 20 aastat ja nende opereerimiskulu (elektri kulu) muudkui kasvab ajas! Sellepärast kuigi nad võivad alguses kallimad näida, säästavad energeetiliselt efektiivsed seadmed tegelikult raha juba esimesest kasutamise aastast.

Teine moodus kodumasinatelt säästa, on kasutada neid targalt. Enamus meist hoiab seadmeid vooluvõrgus isegi siis, kui me neid juba päevi ei kasuta! Seadmete õige hooldus ja nende kasutamine vastavalt tootja instruktsioonidele mitte ainult ei pikenda nende eluiga, vaid säästab pikas perspektiivis ka raha!

Vaatame ühte enim kasutatud seadet ja kuidas selle puhul energiat säästa.

5.1.1 Pesumasin

Pesumasin on üks kõige enim kasutatud kodumasinaid igas kodus. Lihtsad trikid ja nipid võivad aidata sul kommunaalteenustelt PALJU kokku hoida.

- Energeetiliselt efektiivne toode

Pesumasinaid kasutatakse tavaliselt keskmiselt 12 aastat. Juba ainuüksi selle pärast peaksid ostma kõrgeima energiaklassi pesumasin, kuna kasutad seda väga tihti ja see mõjutab tõsiselt sinu kulusid. Energeetiliselt efektiivsed pesumasinad säästavad kuni 50% elektrit ja vett ka, võrreldes tavaliste pesumasinatega!

- Eelpesu

Kaalu kas eelpesu funktsiooni kasutamine iga kord pesu pestes on tõesti vajalik. Kui sa ei kasuta seda võimalust igal pesul võid säästa 5-15% elektrit, vett ja pesuvahendit!

Ja kui aus olla, siis kui tihti on su riided nii mustad et vajavad eelpesu?

- Lae pesumasin täis

Lae oma pesumasin enne tööle panemist täis. Kui see ei ole täis, kulutab ta rohkem energiat, et kaalu kompenseerida ja loomulikult pead seda ka tihedamini kasutama. Harvem kasutamine vähendab oluliselt sinu elektriarvet.

- Kombineeri oma riided õige pesurežiimiga

Pesumasinatel on erinevad režiimid sõltuvalt sellest mis materjalist riided tehtud on või mõnel juhul ka sellest, kui mustad need on. Energia säästmiseks ürita võimalusel panna kokku sarnased riided ja kasuta pesurežiime, mis säästavad kõige rohkem vett ja elektrit. Kergemaid riideid saab tavaliselt pesta madalal temperatuuril režiimiga, mis kestab vähem.

- Kasuta külmpesu režiimi

Kui su riided ei ole õliga määrdunud, piisab tõenäoliselt külmpesu režiimist. Nii saad kokku hoida 40% masina kasutatavast elektrist võrreldes kuuma vee režiimidega. Peaaegu kõigil kvaliteetsetel pesuvahenditel on turul ka spetsiaalsed tooted vaid külmpesu jaoks.

- Kasuta lühikesi režiime

Peaaegu kõigil pesumasinatel on vähemalt üks lühike režiim vähemäärdunud riidele. Sellised pesurežiimid võivad säästa kuni 50% energiat, sest pesutsüklid kestab poole vähem. Isegi kui pesu hulgas on üks väga must riideese, saad ikkagi kasutada lühikest ja külma pesu. Lihtsalt loputa plekki käsitsi pesuvahendiga ja pane riideese koos ülejäänud pesuga masinasse.

- Muuda temperatuur kuumalt leigele

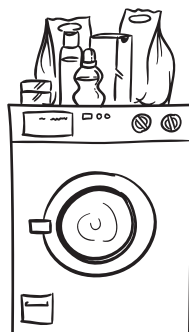
Kui sa ei taha külmpesu režiimi kasutada, lülita vähemalt veetemperatuur kuumalt leigele. Pesumasin kasutab kõige rohkem energiat, et pesuvett soojendada.

- Tsentrifuugi kasutamine

Veel üks suur tarbija pesutsüklis on tsentrifuug. Enamus pesumasinaid võimaldab selle funktsiooni välja lülitada, tee seda igal võimalusel. Kui arvad, et su riided vajavad täiendavat tsentrifuugi, keera rotatsiooni number (ka seda varianti pakub suurem osa pesumasinaid) madalaimale. Sa ei näe oma riidel erinevust, küll aga tunned seda oma elektriarvel!

- Korralik hooldus

Hoia oma pesumasinat heas seisukorras ja puhasta seda vastavalt tootja instruktsioonidele. Kasuta ainult tunnustatud filtreid ning puhasta neid regulaarselt.

5.1.2 Kuivati

- Energeetiliselt efektiivne toode

Enamus kuivateid on kasutuses keskmiselt 10 aastat, seega tasub ära investeerida energeetiliselt efektiivsesse seadmesse. Kõrge energiaklassi kuivatid võivad säästa 30-50% võrreldes tavalistega.

- Vähenda kuivati kasutamist

Alati kui võimalik, väldi kuivati kasutamist. See on suur energiatarbija, mis ei ole meie kodudes tegelikult vajalik. Olenevalt selle piirkonna kliimast, kus sa elad, saad suurema osa aastast oma riideid õues kuivatada. Pesu kuivab õues kähku, eriti päikeselistel ja tuulistel päevadel.

Kasuta tavalisi pesunööre aias, terrassil või rõdul. Pesu kiiremaks kuivatamiseks riputa raskemad riided nööri otstesse ja väiksemad ning kergemad asjad keskele.

Pesu säilitab tänu päikesele ja tuulele oma värskuse ja tänu päikesevalgusele on see ka parem ja tervislikum, sest päike hävitab mikroobe.

- Kuivata oma pesu toas

Kui sul pole võimalik pesu õues kuivatada, võid seda teha ka toas.

On olemas erinevaid kuivatusreste, mida saad kasutada ning suurem osa neist on kokkupandavad, et rohkem pesu mahuks.

Pesu kuivab kiiresti ja ei lähe kortsu kui selle nööri või raamile riputatud või pesulõksudega kinnitad.

Riiete toas kuivatamine on talvel eriti soovituslik, sest sinu kodus on küte ja riided kuivavad kiiremini ning märjad riided aitavad ka õhu niiskust toas sobival tasemel hoida.

- Kogu sarnased riided kuivatamiseks kokku

Kuivatusaja minimeerimiseks kuivatis, jaga riided alati materjali ja kaalu järgi. Suuremad ja raskemad riided vajavad kuivamiseks rohkem aega ning neid tuleks kergetest riidetest eraldi kuivatada (nagu näiteks puvillast riided).

- Kasuta energiasäästlikke funktsioone

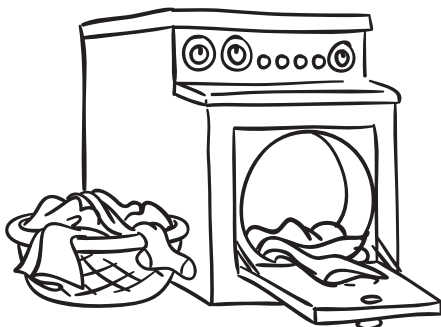
Enamikel kuivatitel on režiimid või funktsioonid, mis võimaldavad sul energiat säästa ilma kuivati efektiivsust vähendamata. Sellised funktsioonid on niiskussensor ja jahutus.

Niiskussensor võtab vastu informatsiooni, kui riided on kuivad ning lõpetab kuivatusprotsessi ilma vajaduseta režiimi muuta. Sel moel ei ole su riided kuivatis kauem kui vaja ning energia ei lähe raisku.

Jahutusfunktsioon lõpetab kuivatusprotsessi enne, kui pesu on täiesti kuiv ja võimaldab kuivatuse jätkumist sellisel moel, kus soojus genereeritakse kuivati sees aktiivse kuivatusprotsessi käigus. See funktsioon võimaldab sul raha kokku hoida kuivati lühema opereerimisperioodi pealt. Isegi kui kuivatil need funktsioonid puuduvad – saad kuivatusprotsessi manuaalselt peatada natuke enne programmi lõppu ja jätta pesu kuivatisse programmi ajal genereeritud soojuse mõjul edasi kuivama.

- Õige hooldus ja riidejääkide koristus

Kuivatid kipuvad kiiresti katki minema kui sa ei korja regulaarselt kokku kanga jääke. Filtrite puhastamine pärast igat kasutuskorda tagab hea õhuliikumise, seadme korrektse funktsioneerimise ja hoiab ära süttimis ning rikke riske. Aeg-ajalt võib filtrit tolmuimejaga puhastada. Häirimata õhuliikumisega töötab kuivati paremini ning hoiab energiat kokku.

5.1.3 Nõudepesumasin

- Energeetiliselt efektiivne seade

Enamus energiast, mida nõudepesumasin kasutab kulub vee soojendamiseks. See on arvestatav energia hulk, mistõttu säästad energeetiliselt efektiivset nõudepesumasinat ostes palju raha. Täpselt nagu teised kodumasinad, võib energeetiliselt efektiivne pesumasin kokku hoida 20-25% energiat võrreldes tavalise nõudepesumasinaga.

- Vee soojendamise temperatuur

Uuri oma nõudepesumasinat juhendit hoolega ja pööra tähelepanu minimaalsele soovitatud vee soojendustemperatuurile. See peaks olema sinu suunis, kuna sa ei vaja väga kuumat vett, et nõusid pesta! Kindlasti seadista oma nõudepesumasin minimaalsele soovitatud temperatuurile.

- Kasuta nõudepesumasinat ainult siis, kui see on täis

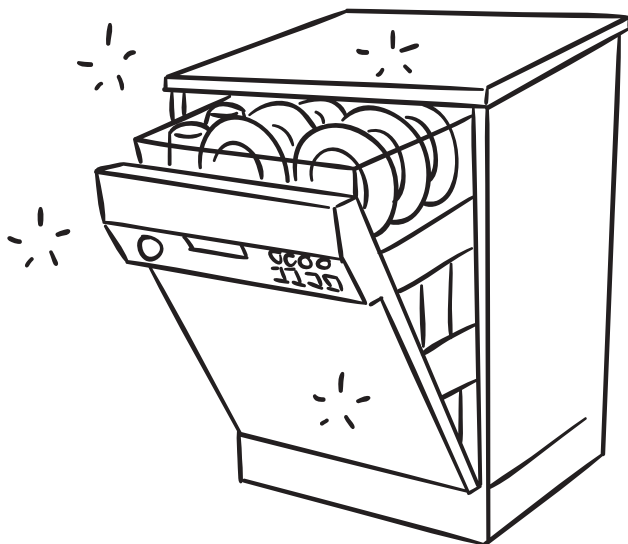
Ära pane masinat tööle kui see ei ole täis (mitte liiga täis muidugi). Kui paned masina vaid paari taldriku pärast tööle, kulutab see sama palju energiat ja vett kui kulutaks täidetud masin ja see on sinu raskelt teenitud raha lihtsalt ära viskamine!

- Proovi erinevaid režiime

Kui sa ei suuda leida informatsiooni oma nõudepesumasina madalaima soovitatud veetemperatuuri kohta, katseta erinevaid režiime. Alusta alati lühimast režiimist ja vaata kas oled oma nõude puhtusega rahul. Mida lühem pesutsükl, seda rohkem energiat kokku hoiad!

- Ära kasuta loputust ja eelpesu, kui see ei ole vältimatu

Kui sul ei ole olnud just väga halb päev köögis ning su nõud on kõrvetatud, ei vaja sa ilmselt täiendavat loputust, leotust või eelpesu. Kui sa neid funktsioone ei kasuta, võid säästa kuni 20% energiat iga pesukorra pealt!

- Kasuta õhukuivatuse funktsiooni

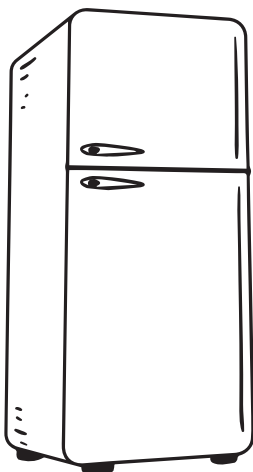
Enamikel uutel nõudepesumasinateel on energiasäästu funktsioon - õhukuivatus. Sel moel kuivatades ei kasutata lisaenergiat, et masinat nõude kuivatamiseks soendada, see kasutab ainult õhuliikumist. Kui su nõudepesumasinal puudub see funktsioon, võid järgnevat teha: oota, kuni masin lõpetab viimase loputuse, lülita see välja ja ava uks natuke, et õhk saaks liikuda. Kogunenud soe õhk kuivatab nõud varsti, ilma energiat raiskamata.

5.1.4 Külmkapp

- Energeetiliselt efektiivne klass

Külmikud on suured energiatarbijad ja on väga oluline valida kvaliteetne mudel, mis säästab kõige rohkem energiat. Täna ei paku enamik tootjaid pelgalt A klassi külmikuid, vaid ka A+ ja A++. Rohkem plusse tähendab rohkem energeetilist efektiivsust. Võid külmkappi kasutada 15 kuni 20 aastat ning kulutada 6-11% oma elektriarvest sellele, niiet on mõttekas investeerida mudelisse, mis säästab energiat. Energiaklass A kasutab 20% vähem elektrit võrreldes tavaliste mudelitega.

Kindlasti vali suurus, mis vastab sinu tõelistele toidu säilitamise vajadustele. Suurem külmkapp kasutab rohkem energiat ja vastupidi.

- Vali hea koht köögis

Külmik peaks asuma võimalikult kaugel köögi soojusallikatest, nagu ahi või nõudepesumasin ja kui võimalik ka päikesevalgusest. Kui sinu külmik saab sooja, siis kasutab see rohkem energiat, et kompenseerida ümbritsevat kuumust.

- Kontrolli ust

Sinu külmik kulutab kõige rohkem energiat püsiva temperatuuri hoidmisele. Jahe õhk võib lekkida, kui uks ei sulgu korralikult. Tee lihtne katse rahatähega või tavalise paberitükiga. Sulge see ukse vahele ning proovi välja tõmmata. Kui saad selle lihtsasti välja tõmmata, tähendab see, et peaksid oma külmiku ust parandama.

- Vali õige temperatuur

Sinu toit säilib hästi, kui su külmik on seadistatud 4 °C või 5 °C juurde. Sellest madalam temperatuur on lihtsalt raisatud energia!

- Ära pane külmikusse sooja toitu

Kuna suurem osa energiat kulub madala temperatuuri hoidmiseks, sunnib külmikusse sooja toidu panemine seda jahutamiseks rohkem energiat kulutama.

Säästmaks energiat, mis läheb raisku külmiku ukse tiheda avamise ja sulgemisega, võid riulisse asetada jääkotid või pudeli vett. See kompenseerib temperatuuri erinevuse ja hoiab toidu jahutamise pealt energiat kokku.

- Ära seisa avatud uksega külmiku ees

Kes meist ei teeks seda vähemalt paar korda nädalas (kui mitte päevas :)? Sa avad ukse ja hakkad siis mõtlema, mida välja võtta, mida süüa või juua jne. Mida kauem uks lahti on, seda rohkem energiat külmik pärast ukse sulgemist jahutamisele kulutab. Tihe, aga lühiajaline avamine hoiab rohkem energiat kokku kui ukse lahti hoidmine pikema perioodi vältel.

- Õige hooldus

Tee kindlaks, kas sinu külmik töötab korralikult, et vältida energia raiskamist. Eriti hoolikalt kontrolli tagaküljel asuvat ventilatsiooni. Seda tuleks energia raiskamise vältimiseks pidevalt puhastada.

5.1.5 Toiduvalmistamis seadmed

- Kasuta ventileeritud ahju

Sinu ahi kulutab kõige enam energiat õhu ja toidu soojendamisele. Alati kui ahjus süüa teed, lülita sisse ka ventilaator. Ventileerimise abil ringleb õhk ümber toidu ning see valmib kiiremini. Sel moel vähendad toidu valmistamise aega ja energia tarbimist.

- Ava ahi võimalikult harva

Kui ahi saavutab valitud temperatuuri, ei kasuta see enam nii palju energiat selle säilitamiseks. Ahju ust tihti toidu kontrollimiseks avades, väheneb temperatuur märgatavalt (poole võrra) ning ahi kasutab jälle rohkem energiat, et vajalik temperatuur saavutada. Ürita ahju enne toidu valmimist ning ahju välja lülitamist mitte avada.

Kasuta sisseehitatud valgustust, et küpsemisprotsessi jälgida. Ahju harva avades hoiad elektrit kokku.

- Kasuta mikrolaineahju

Mikrolaineahi kasutab alguses tavalisest ahjust rohkem energiat, aga tee erinevuse varsti tasa. Toidu valmistamine on kiirem, nii võid energiat ja raha hoopis säästa.

- Kasuta õigeid toiduvalmistamise nõusid

Toiduvalmistamise aja minimeerimiseks tee kindlaks, kas sul on õiged nõud. Ahjus toidu valmistamiseks kasuta klaas- või keraamilisi nõusid ning pliidil süüa tehes pea silmas, et nõu sobiks pliidiplaadi või elektripaneeli raadiusega, et mitte energiat raisata. Pliidil toidu valmistamiseks kasuta lameda põhjaga panne, et energiat paremini rakendada. Ümara põhjaga pannid ei puuduta kogu paneeli pinda ning seetõttu võtab toidu soojendamine rohkem aega ja energiat.

- Säästunipid ahju jaoks

Maksimaalse energiasäästu jaoks tee kindlaks, et ahju pind on enne kasutamist puhas, sest puhas pind juhib soojust paremini.

Alati, kui võimalik, kata nõu toidu valmistamise ajaks kinni, et vältida energia kadu ja lühendada valmistusaega. Lühem valmistusaeg aga tähendab sulle suuremaid sääste!

Toitude puhul, mis vajavad keevat vett, nagu supid, pasta, kartulid ja teised taolised, võid pliidi mõni minut enne toidu valmimist välja lülitada. Toit valmib keevas vees edasi ka pärast pliidi väljalülitamist ning sina hoiad sel moel energiat kokku.

- Kasuta väiksemate roogade puhul muid seadmeid

Ahjud ja pliidid on suured energiatarbijad, sest need võivad päevas tunde sisse lülitatud olla. Kui sa ei tee suurt toidukorda, kaalu selle valmistamist teise seadmega, nagu mikrolaineahi, väiksem elektripann, röster jne., sest need kulutavad vähem energiat.

Kaalu kiirkeetja kasutamist – see ei ole ainult energeetiliselt efektiivne, vaid hoiab ka aega kokku.

- Kasuta elektrilist veekeetjat

Toidu valmistamiseks vajaliku vee keetmisel aja ja energia kokku hoidmiseks, kasuta väikest elektrilist veekeetjat (sellist mida tavaliselt kohvi tegemiseks kasutatakse).

5.1.6 Arvutid ja elektroonikaseadmed

- Kasuta energeetiliselt efektiivseid tooteid

Kõigil lauaarvutitel, sülearvutitel, telekatel ja meelelahutusseadmetel on energiaklassid, nii et osta kõrge energiaklassiga tooteid, sest suurt osa neist kasutatakse tänapäeval järjest tihedamini.

- Lauaarvuti vs. sülearvuti

Kui töötad kodust, on sülearvuti parem valik võrreldes lauaarvutiga, mis kasutab rohkem energiat.

Sülearvutit on ka lihtne välja lülitada, et energiat säästa kui sa seda ei kasuta.

- Unusta vanad elektroonika müüdid

Paljud inimesed langevad moodsat tehnikat kasutades lõksu, kuna järgivad aegunud müüte. Näiteks see, et screen saver säästab monitori poolt kasutatavat energiat – vale. Kõigil uutel arvutitel on funktsioon, mis reguleerib energia säästmist ning sellega võid kokku hoida 25% kuni 30% energiat.

Kui sa neid kunagi välja ei lülita, töötavad seadmed kauem – jälle vale! Kui jätad oma telefoni või arvuti tööle, raiskad lihtsalt rohkem energiat ning see isegi ei mõjuta seadme funktsioneerimist.

- Kasuta patareisid

Kasutades võimalusel taaslaetavaid patareisid, saad oma elektriarvet vähendada. Kasuta patareisid juhtmeta telefonidel, kaameratel ja taolistel seadmetel, mis saavad patareidel töötada.

- Kasuta nutikaid pikendusjuhtmeid

Välja lülitades läheb suur osa seadmeid ooterežiimile ja ei ole täielikult välja lülitatud, mis tähendab, et nad tarbivad jätkuvalt energiat. Kasutades nutikaid pikendusjuhtmeid, lülitavad nad seadmed välja ning peatavad elektri tarbimise. Neid on hea kasutada kohtades kus on ühendatud mitu seadet, näiteks köögis, elutoas või kontoris, kus saad kõik seadmed ühe nupuvajutusega välja lülitada.

5.2. Kõige tähtsam nõuanne, et seadmete opereerimisel säästa

Kõik siin peatükis kirjeldatu aitab sul energiat targalt tarbida ja oma elektriarvetelt kokku hoida.

Aga parim nõuanne, mida keegi saab sulle anda kodumasinade pealt säästmise osas on:

Lülita need välja kui sa neid ei kasuta!

See tähendab, et tõmba need elektrivoolust välja. Ilma standby või sleep režiimideta – seade peab olema täiesti välja lülitatud kohe, kui selle kasutamise lõpetad.

Kõige suurem energiakadu sinu kodus toimub, kui sul on elektrivoolu ühendatud palju erinevaid seadmeid ilma igasuguse vajaduseta. Isegi kui need seadmed on välja lülitatud off nuppu vajutades, kasutavad need ikkagi väikestes kogustes energiat olles vooluvõrku ühendatud. Ning kui kõik seadmed sinu kodus on pidevalt vooluvõrku ühendatud - suurendab see märgatavalt sinu elektriarvet.

Üks väike TASUTA harjumus – genereerib SUURI sääste!

Kokkuvõtteks, osta energeetiliselt efektiivseid seadmeid ja masinaid, mis säästavad kuni 30% energiat võrreldes tavaliste seadmetega.

Kasuta neid nippe olemaks kindel, et sinu pesumasin, kuivati, külmik, köögimasinad ja elektroonikaseadmed ei raiska energiat, vaid hoiavad kokku sinu aega ja raha.

Kasuta alati parimat nippi, et tasuta energiat säästa - LÜLITA VÄLJA kõik seadmed pärast nende kasutamist. Katseta nutikat pikendusjuhet, mis võimaldab sul mitu seadet ühe nupuvajutusega välja lülitada.

ENERGIA KOKKUHOID VALGUSTUSELT

6.1 Suurepärased ideed valgustuselt säästmiseks

Valgustuse kulu moodustab 6% kogu elektriarvest. Valgustus on ka valdkond, kus võid kokku hoida vähemalt 50% ja isegi kuni hämmastavad 80%, kui järgid nippe valgustuse nutika kasutamise kohta ja rakendad energeetiliselt efektiivsed valgustusseadmeid. See on ühtlasi üks kiiremaid mooduseid näha, kuidas säästmisega võib kokku hoida raha igakuiselt arvelt!

6.1.1 Ära sõltu enam standardvalgustusest

Enamik meist võtab valgustust iseenesest mõistetavana ja me ei näe seda, kui olulist energiatarbijat või suurt kuluallikat. Seda meeles pidades, on fakt, et tuled põlevad enamikes kodudes isegi päeval, ilma reaalse vajaduseta. Normaalne on näha öhtul tulesid põlemas igas toas, hoolimata sellest, kas keegi sel hetkel ruumis viibib. Inimesed jätavad mõnedes ruumides tuled ööseks põlema, aga enamasti maja ümber kas siis turvalisus kaalutlustel või niisama ilu pärast.

Need on vaid mõned näited raisatud energiast ja rahast! Kui paned tuled põlema vaid pimedas ja ainult ruumides mida kasutad – langeb sinu valgustusenergia tarbimine vähemalt 50%!

6.1.2 Kasuta päevavalgust

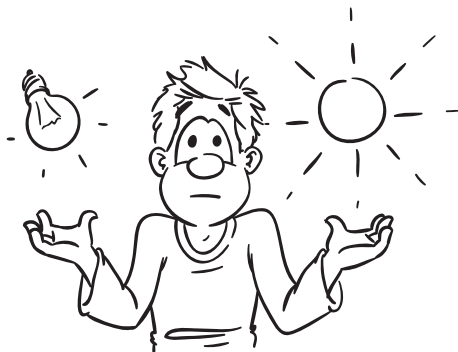
Päike on parim tasuta valgusallikas. Saad oma kodus teha väikesi modifikatsioone, et kasutada tasuta valgustuse hüvesid ja hoida oma elektriarvetelt kokku.

- Ava kardinad kohe kui ärkad

Olenemata varju või aknakaitse tüübist, mida oma kodus kasutad, tee kindlaks, et kõik varjud, rulood ja kardinad oleks tõstetud või avatud, et sinu koju pääseks piisavalt päikesevalgust.

- Kasuta päeval oma kodu kõige eredamat ala

Kui töötad kodust, vali selleks kõige eredam ruum oma majas, see mis saab piisavalt päikesevalgust, et sa ei peaks tuld sisse lülitama. Ühtlasi püüa organiseerida oma päevased tegevused nii, et teed neid kõige eredamates ruumides, vähendamaks valgustuse kasutamist. Arvutiga töötamine, kirjutamine ja sarnased tegevused, mis vajavad head valgustust, on võimalik ära teha päikselises ruumis ilma elektrivalgust kasutamata.

6.1.3 Alternatiivsed valgusallikad

Kuigi see kõlab veidralt, peaksid kaaluma elektrilampide asendamist küünaldega. See ei pea olema püsiv lahendus ja sa ei saa seda ilmselgelt kogu aeg kasutada. Sellegi poolest võivad küünlad olla suurepärased asendajad elektrivalgustitele näiteks, kui su perekond vaatab õhtul filmi. See loob mõnusa atmosfääri ja säästab energiat. Alati on hea mõte kasutada küünlaid õhtusöögi ajal või romantilisel kohtingul.

Küünlaid saab kasutada ka ruumides, kus sa palju ei viibi aga soovid, et need oleks sellegipoolest valgustatud. Ainult ole ettevaatlik, küünlaleek peab olema kaitstud (kõige parem on hoida neid suletud küünlaalusel) ja see ei tohi olla süttivate asjade läheduses.

Küünalde kasutamine ainult paaril tunnil päevas või ühel päeval nädalas vähendab oluliselt sinu kulutusi valgustuse peale.

6.1.4 Asenda tavalised elektripirnid

Traditsiooniliselt kasutatavad hõõgniidiga pirnid tarbivad rohkem energiat võrreldes energieetiliselt säästlike pirnidega, mis tänapäeval saadaval on. Valgustuse tark valik ja väike investeering vanade lambipirnide asendamiseks võib sinu valgustus energia tarbimist pikas perspektiivis vähendada kuni hämmastavad 80%!

- Vali oma kodu jaoks parim valgustus

On olemas mitut tüüpi säästupirne, mis on oluliselt parem valik, kui tavalised hõõgniidiga pirnid. Nende kirjeldusi tasub uurida ja võttes arvesse oma kodu vajadusi, valida endale sobivaim variant, mis pakub sulle head valgustust madala hinnaga.

Halogeenvalgustus

Halogeenpirnid ei ole oluliselt kallimad kui tavalised pirnid ja pakuvad head valgustust ilma lisasoojust tekitamata. Sel moel säästavad need energiat ja mis veel olulisem, need kestavad 3 korda kauem kui tavalised pirnid. Neid on erinevate kujude ja suurusetega nii, et kontrolli kui palju volte sul vaja on ja mil moel nad valgust edastavad, et oma raha eest rohkem saada.

Kompaktsed luminofoorpirnid

Kompaktsed luminofoorpirnid on energeetiliselt väga efektiivsed. Kuigi need maksavad rohkem kui tavalised pirnid, peaksid arvestama neid fakte:

- Need kulutavad vaid $\frac{1}{4}$ energiast, mida kulutavad tavalised pirnid samade voltide juures ja sama valgusintensiivsuse puhul.
- Need võivad kesta kuni 10 korda kauem kui tavalised hõõgniidiga pirnid.

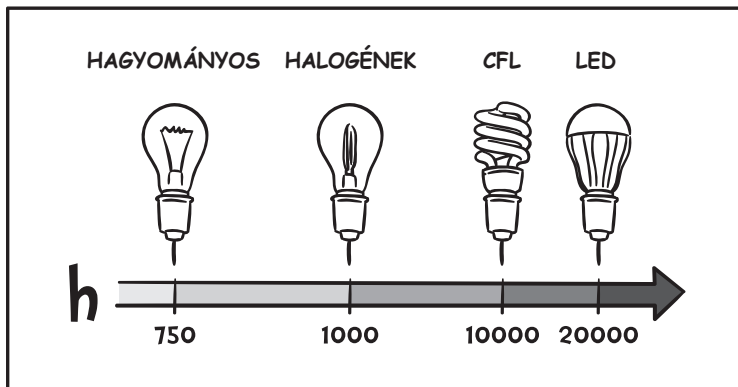
Hinnavahe, mida maksad luminofoorpirnide eest tasub end varsti ära läbi nende vastupidavuse ja kokkuhoiu vähenenud energia tarbimise pealt.

LED pirnid

LED pirnid muutuvad aasta-aastalt populaarsemaks tänu oma mitmetele kasutusvõimalustele. Nende energiasäästu iseloomustavad omadused on:

- Need kasutavad vaid 20-25% mida kulutavad tavalised pirnid samade voltide juures.
- Need võivad kesta kuni 25 korda kauem kui tavalised hõõgniidi pirnid.

Veel üks suur pluss LED pirnide juures on see, et neid on erinevaid mudeleid ja suurusi ning neid on saadaval ka ribadena mida saab kodus paljudel erinevatel viisidel kasutada. Võid vahetada kõik oma tavalised pirnid LED pirnide vastu ja muretseda ka LED ribadid kööki või pühadedekoratsiooniks.

6.1.5 Lugejad (taimerid), valgusintensiivsuse regulaatorid ja liikumissensorid

On olemas seadmed, mis aitavad sul valgustuse pealt täiendavalt kokku hoida. Installeerides liikumissensori, aktiveerub valgusti ainult siis, kui seda vajatakse (kui see tajub liikumist enda läheduses) ja hoiab ära ebavajaliku energiakao.

Valgusintensiivsuse regulaatoreid saab paigaldada pea igat tüüpi valgustitele ning sa võid nende abil vajadusel valguse intensiivsust vähendada, mis säästab energiat ja raha.

Ajalugeja, millega määrad kindlaks valguse sisse ja välja lülitamise aja, on veel üks energeetiliselt efektiivne seade. See laseb sul eelnevalt seadistada kindla aja, millal tuli põlema läheb või ära kustub. Koos liikumissensoriga on see suurepärane valik välisvalgustuse jaoks.

Tänapäeval on olemas ka välisvalgustus, mis töötab päikeseplatadeid ning aktiveerub kui päike loojub (see on siis, kui pole piisavalt valgust) ja mida on võimalik laadida päikeseenergiaga.

Ükskõik millisesse ülaltoodud varianti investeerimine võimaldab sul valgustust kasutada ainult siis, kui see on vajalik ja säästa sel moel energiat ning vähendada oma arveid!

Kokkuvõttes, väikesed muutused harjumustes ja energeetiliselt efektiivse valgustuse kasutamine võib sinu valgustuskulusid vähendada 50% kuni 80%!

Ära kunagi jäta tulesid põlema, kui selleks puudub vajadus. Kasuta tasuta valgusallikat - päikest.

Kaalu energeetiliselt ebaefektiivsete lambipirnide asendamist energiasäästlikega, sest need kasutavad vaid veerandit energias võrreldes tavalistega. Energeetiliselt efektiivne valgustus on 10-25 korda kauakestvam, mis on märkimisväärne kokkuhoid!

ISOLATSIOONI TÄHTSUS

7.1 Miks on hea isolatsioon oluline?

Sinu kodu isolatsioon on kõige kuluefektiivsem viis energiat säästa. Kütte ja jahutus moodustavad 54% sinu kogu elektriarvest ja sa võid neid kulusid hea isolatsiooniga kärpida **45%** võrra!

Hea isolatsioon tähendab, et kulutad vähem energiat ja raha oma kodu küttele ja jahutamisele.

Sinu kodu peaks olema hästi isoleeritud nii väljast kui seest. Isolatsioonimaterjalide kasutamine, mis on vastupidavad soojale õhule, võimaldab sul vähendada oma kodu kütet ja jahutust, seega hoides oluliselt kokku.

7.1.1 Õhulekked

Kui su kodul ei ole hea isolatsioon, võid kaotada kuni 50% soojendatud õhust! See on sõna otseses mõttes raha ära viskamine!

Enamus õhust sinu kodust lekib vahede ja pragude kaudu akendel, ustel, korstnatel, seintes, pööningul, keldris, torudes, lülititel ning seinakontaktidel jne.

Et teada saada, kust õhk lekib, kasuta ühte neist meetoditest, mida kirjeldasin selle raamatu 3. peatükis (kus on juttu kütte- ja jahutussüsteemidest).

Õhulekete täitmiseks akendel kasuta endale kõige paremini sobivat meetodit peatükist 3.

Uste isoleerimiseks vaata samuti 3. peatükki.

Kui sul on põrandas praod (praod tekivad tavaliselt nurga all olevate ribade ja põranda vahele), võid need sulgeda silikooni või sarnase materjaliga.

Kasuta isehindamise meetodeid kontrollimaks, kas su seinad on isoleeritud. Kui need ei ole, kaalu mingit tüüpi isolatsiooni paigaldamist maja sise- või välisküljele.

7.1.2 Pööning ja kelder

On hästi teada, et soe õhk kerkib üles, nii et kui sul on pööning või kelder, vajab see erilist isolatsiooni. Sooja õhu kadu läbi isoleerimata vahede katuses on oluline energia ja raha kaotus.

Sa ei pea kutsuma professionaale või töömehi; enamikel juhtudel on katust lihtne isoleerida ja see ei vaja erilisi teadmisi või kogemusi.

Olenevalt selle piirkonna kliimast, kus sa elad ja sinu isolatsiooni vajadustest, võid valida materjalide seast, nagu erinevate kujudega klaasvill, purustatud kiud isolatsioon (mis võib olla valmistatud klaas- või kivivillast või tselluloosist) või vaht (tavaliselt polüuretaan, mis on kõige sobivam aukude ja pragude täitmiseks). Lihtsalt aseta isolatsioonimaterjal üle kogu pinna ja täida kõik augud! Ole ettevaatlik ja kasuta ohutusvarustust, mis vastab materjalile, mida kasutad. Pea meeles, et klaas- ja kivivill ei sobi väikeste pragude või raskesti juurdepääsetavate nurkade jaoks, seega kasuta selliste raskesti juurdepääsetavate kohtade jaoks vahtu.

Ära unusta isoleerida ust ja pööningu sissepääsu kombineerides hermetiseerimistehnikaid ja isolatsiooni materjale.

Märkus*: Enne isolatsioonitöödega alustamist kontrolli, kas sinu pööningul on niiskustõke. Kui mitte, siis on vajalik see paigaldada enne isolatsiooni installeerimist.

Täpselt nagu pööningule, peaksid olema paigaldanud korraliku isolatsiooni ka keldrisse, et sa ei kaotaks soojendatud või jahutatud õhku. Keldri isoleerimine on eriti tähtis kui sul on seal boilerid, seal on torustik või kui hoiad seal teisi seadmeid jne.

Materjalid, mida isolatsiooni jaoks kasutad sõltuvad konstruktsioonil kasutatud materjalidest, aga võid ka paigaldada ükskõik millise mineraal-, naturaal- või klaasvilla, purustatuna või rullis. Isolatsioonimaterjalide kinnitamiseks kasuta sidumisteipe. Samuti võid siin kasutada isolatsiooni vahtu nurkade ja teiste osade jaoks, mida on keeruline suuremate isolatsiooni tükkidega isoleerida.

7.1.3 Seinad

Igal hoonel, mis on vanem kui 50 aastat, on tõenäoliselt tellistest või betoonist seinad, mis ei ole isoleeritud. Seda tüüpi välis- ja siseseinte puhul on kõige parem kasutada poliüuretaani vahust isolatsiooniplaate.

Kuigi neid pole keeruline installeerida, jätab enamus inimesi selle töö (eriti välisseinad) professionaalidele, sest see nõuab spetsiaalsete tööriistade ja varustuse kasutamist, nagu tellingud.

Sisemiste isoleerimata seinte puhul peaksid kaaluma sisseehitatud isolatsiooniga plaatide paigaldamist. Arvestades, et nende paigaldamine olemasolevatele seintele vähendab ruumide suurust (10-30 cm olenevalt isolatsiooni tüübist), otsustab enamik inimesi välise isolatsiooni kasuks.

Poliüuretaani vahust plaate on saada erinevates suurustes ja enamikel juhtudel on 5-15 cm paksus piisav, et rahuldada sinu isolatsioonivajadused. Need plaadid on tundlikud päikese mõjule, seepärast peaksid seda tüüpi isolatsiooni katma ilmastikukindla materjaliga.

7.1.4 Väiksemad isolatsiooniprojektid

Kui kontrollid õhulekkeid, kontrolli alati kõigi oma koduste lülitite ja seinakontaktide konditsiooni, kontrolli, kas su torustikus või ventilatsioonias on pragusid või õhulekkeid ja uuri ka korstent (kui sul on) ning oma ahju või veeboileri äravoolu. Kui esineb õhulekkeid, saab neid lihtsasti ja odavalt isoleerida, et takistada energiakadu.

Kokkuvõtteks, sinu kodu küte ja jahutus moodustab üle poole sinu elektriarvest.

Umbes 45% köetud või jahutatud õhust võib lekkida läbi aukude, pragude ja sinu kodu osade kaudu, mis on ikka veel isoleerimata.

Peaksid kaaluma oma kodu, kui terviku, isolatsiooni – kontrolli üle ja isoleeri kogu oma maja, et vältida tuuletõmmet ja saavutada **HIIGLASLIK** kokkuhoid oma arvetelt!

Enamik isolatsiooniprojekte on odavad ja sa saad neid ise teostada. Vanemad hooned võivad vajada välist isolatsiooni, mis võib olla natuke kulukas, aga tasub end ära juba esimese aasta kokkuhoiuga!

VEE SOOJENDAMINE

8.1 Säästa vee soojendamise pealt

Vee soojendamine moodustab 18% sinu elektriarvest ja on veel üks valdkond, kus saad PALJU kokku hoida.

Oma vee tarbimise harjumusi muutes, väikeseid trikke kasutades, et vee kütte pealt säästa ja rakendades energeetiliselt efektiivseid seadmeid - vähendad oma kulutusi 30%!

8.1.1 Veeboiler

Vali sobiv temperatuur

Enamik kodusid kasutab konventsionaalset veeboilerit, mis soojendab vett teatud temperatuurini. Kõige rohkem energiat kasutatakse selle temperatuuri hoidmiseks, sest vesi jahtub seega veeboiler on pidevalt töös.

Aga kas sa tõesti vajad kuuma vett?

Võtame näiteks dušši all ja vannis käimise. Sa võtad dušši leige või sooja veega – mitte kunagi kuumaga. Sa kasutad koguni lisaks külma vett, et saavutada temperatuur mis sulle sobib.

Selle asemel, et energiat ja raha sel moel raisata, seadista veeboileri temperatuur nii, et võiksid vett kasutada ilma seda lisaks jahutamata. Enamikes majapidamistes on veeboileri temperatuur seadistatud umbes 60 °C peale, aga sa ei vaja rohkem kui 48 kraadi! Ja iga 10 kraadi kohta temperatuuri alandamisel termostaadil, hoiad kokku 5% summast, mida kulutad vee soojendamisele!

Isoleeri veeboiler

Veel üks võimalus vee soojendamise pealt energiat kokku hoida on veeboiler hästi isoleerida. Hea isolatsiooniga hoiab vesi boileri sees kauem sooja ilma vajaduseta pidevalt ülessoojendamiseks lisaenergiat kasutada.

Võid teha mingit sorti isolatsiooni katte sobivast isolatsiooni materjalist ja boileri sellesse mähkida. Kasuta kuumuskindlat isekinnituvat teipi, et katte otsad kinnitada.

Isoleeri torud

Vesi jookseb veeboilerist vannituppa ja kööki mööda torustikku. Ära unusta isoleerida torusid mis väljuvad boilerist, eriti kui need läbivad sinu kodu osasid mida sa ei küta. Torude hea isolatsioon hoiab ära vee jahtumise, et sinu veeboiler ei töötaks ilmaasjata. Väiksem energia kulu vee soojendamise peale vähendab sinu elektriarvet!

Hooldus ja energeetiline efektiivsus

Selleks, et boiler saaks efektiivselt funktsioneerida, tuleb veeboilerit õigesti hooldada. Kindlasti puhasta seda regulaarselt katlakivist ja toimi vastavalt tootja juhendile. Kogunenud katlakivi tõttu peab boileri sees olev küttekeha kauem töötama, raisates sellega energiat ja raha!

Kui sul on vana veeboiler, kaalu selle asendamist energeetiliselt efektiivsema mudeliga. Kuna veeboilerid on üsna vastupidavad (need kestavad kuni 15 aastat), hoiad sa sellega veel rohkem kokku ja see tasub varsti ära läbi säästetud elektri!

Lülita see välja!

Kõige rohkem saad vee soojendamise pealt kokku hoida kui sa ei raiska sooja vett. Kui kasutad seda enamasti hommikul ja õhtul duši all käimiseks - siis ei pea boiler olema kogu päeva ja öö sisse lülitatud! See on raha raiskamine, sest boiler teeb pidevalt tööd, et uuesti üles soojendada vett, mida sul isegi vaja pole!

Kui kasutad kuuma vett nõude pesuks, lülita veeboiler sisse enne lõuna- või õhtusööki ja sul on rohkem kui piisavalt sooja vett juba enne kui söömise lõpetad.

Kaalu ajalugeja paigaldamist. See võib boileri tööle panna etteantud ajal (hommikul vara näiteks) ja takistada energia raiskamist. Ära kunagi jäta veeboilerit terveks päevaks tööle või kui oled kaua kodust ära. Märkad oma arves erinevust, kui võtad omaks selle tasuta harjumuse energia säästmiseks.

8.1.2 Vähenda sooja vee tarbimist

Veel üks viis säästa vee soojendamise ja elektriarvete pealt on vähendada sooja vee tarbimist oma majapidamises. Siin on paar nippi:

- Ära veeda liiga palju aega dušši all

Me kõik naudime pikki dušše sooja vee all, aga kui lühendad dušši all käiku paarile minutile, ei säästa sa ainult energiat, vaid ka vett. 20-minutiline dušš kulutab sama palju vett kui üks inimene aastas joob!

- Asenda kuumad vannid lühikeste duššidega

Vanni täitmine kuuma veega raiskab liiga palju vett, palju rohkem, kui sul pesuks vaja läheb. Proovi vannis käimist minimeerida ja asenda see lühikese duššiga.

- Installeeri efektiivsed segistid

Kui su soe vesi lekib, isegi kui see on tilga haaval, ilmneb see raisatud kulu varsti sinu arvel! Kontrolli kõiki segisteid regulaarselt ja paranda, kui need on katki.

Investeering väikestesse muutustesse tasub end ära, näiteks nagu dušši otsik vähendatud veesurvega. Need on üsna odavad ja kontrollivad veesurvet ning säästavad sellega elektrit, vett ja sinu raha.

8.1.3 Kasuta energeetiliselt efektiivseid seadmeid

Mitmed kodumasinad nagu pesumasin, nõudepesumasin, kohvikeetja jne, kasutavad kuuma vett. Kõik nad kulutavad kõige rohkem energiat vee soojendamiseks.

Sellepärast on mõttekas investeerida seadmetesse, mis säästavad energiat, sest need võivad olla kuni 30% efektiivsemad, kui tavalised seadmed.

- Kasuta oma pesumasinat külmpesu režiimi

Proovi kasutada külmpesu režiimi kombineerituna sobiva pesuvahendiga, mis peseb su pesu efektiivselt samal ajal energiat säästes.

- Kasuta säästu või külmpesu režiime oma nõudepesumasinat

Peaaegu kõigil nõudepesumasinatel on öko- või säästu režiim või vee temperatuuri seadistamise funktsioon. Kasuta neid programme alati kui võimalik, (väljaarvatud kui su nõud on kõrbenud) et energiat säästa.

Märkus*: Rohkem energia säästunippe kodumasinatate jaoks leiad peatükist 4.

8.1.4 Kaalu vee soojendamiseks muid energiaallikaid

Vee soojendamiseks alternatiivsetesse energiaallikatesse nagu soojuspump või päikesepaneelid investeerimine ei pruugi olla odav, aga see tasub end kindlasti ära.

Võta arvesse oma elukoha kliimat, päikesepaistet, oma majapidamise keskmist veetarbimist jne, et määrata kindlaks alternatiivne mudel mis sobiks sulle kõige paremini.

Lisaks vee säästmisele on alternatiivsed vee soojendamise meetodid ka keskkonnasõbralikud, mis on sinu jaoks veel üks boonus!

Kokkuvõttes, umbes 18% sinu elektriarvest läheb vee soojendamisele, nii et sooja vee väiksem tarbimine toob sulle suure kokkuhoiu!

Seadista veeboiler madalamale temperatuurile, et säästa energia pealt, mida kasutatakse vee pidevaks ülessoojendamiseks. Ära kunagi jäta veeboilerit tööle kogu ööks ja päevaks! Isoleeri boiler, et vesi püsiks kauem soe.

Kasuta energeetiliselt efektiivseid seadmeid, millel on külma vee režiimid ja mis ei raiska energiat vee soojendamisele.

Võta lühemaid dušše.

Kaalu investeerimist alternatiivsetesse energiaallikatesse vee soojendamiseks, nagu soojuspump või päikesepaneelid, et vähendada oma elektriarveid ja anda oma panus keskkonnale!

NIPID TASUTA JA ODAVA ENERGIASÄÄSTMISE JAOKS

9.1 Alusta säästmisega täna

Energeetilisse efektiivsusesse investeerimine on äärmiselt tulus, sest see garanteerib, et sinu alginvesteering tasub ära, aga võimaldab lisaks ka olulist säästu elektriarvetelt pikas perspektiivis.

Isegi kui sa ei saa endale praegu suuri investeeringuid lubada, võid säästmisega sellegipoolest algust teha, kasutades neid tasuta ja odavaid ideid, millega saad oma elektriarveid vähendada:

- Vii ise läbi energiatarbimise hinnang oma majapidamises kasutades selle raamatu nimekirja, et teha kindlaks kohad, kus energiat kaotad. See aitab sul valida parimad energiasäästu projektid.
- Jaheda/kuuma õhu kaotus sinu kodus võib olla kuni 25% ja õhulekete isoleerimine on odav ettevõtmine, mille tulemusena võid PALJU säästa. Keskendu akendele, ustele, pööningule, keldrile ja seintele.
- Kütte temperatuuri alandamine 1 või 2 kraadi võrra võib kokku hoida 2-3% sinu elektriarvest – sama kehtib jahutus temperatuuri tõstmise kohta.

- Ära kasuta kütet ja jahutust, kui sind kodus pole, kasuta termostaadi programmeerimisfunktsiooni, mis võib genereerida 15% säästu kütte/jahutus kuludelt.
- Lülitada kütte ventilaator välja, välja arvatud siis, kui sul seda tõesti vaja on.
- Eksperiment välise kujundusega – strateegiliselt istutatud puud sinu maja ümber võivad kommunaalkulusid kuni 25% vähendada!
- Kasuta tasuta soojusallikat - Päikest! Tõsta rulood hommikul üles või säti oma elamispind niimoodi ümber, et optimeerida päikesevalguse kasutamist terve aasta vältel.
- Pea meeles uute seadmete tõelise hinna määramise valemit:
$$\text{ostuhind} + \text{opereerimis kulu} = \text{tõeline hind}.$$
- Oma pesumasina eelpesu funktsiooni välja lülitamine võib sulle säästa 5-15% elektrit, vett ja pesuvahendit.
- Pane pesumasin tööle ainult siis, kui see on täis.
- Kasuta külmpesu ja lühikesi režiime, et energiat säästa.
- Ära kasuta tsentrifuugi muul juhul, kui see on tõesti vajalik.
- Vähenda kuivati kasutamist ja kuivata pesu väljas päikese käes.
- Kasuta kuivatamiseks lühikesi ja säästurežiime.
- Puhasta ja hoolda oma seadmeid regulaarselt, et tagada efektiivne energia tarbimine.
- Kasuta nõudepesumasinat ainult siis, kui see on täis.
- Kasuta oma nõudepesumasinal öko-, lühikese ja külmpesu režiime, mis säästavad energiat.

- Kui sa ei kasuta oma nõudepesumasinal eelpesu ja loputus funktsioone, kulutab see kuni 20% vähem energiat.
- Ära pane külmikut kuumaallika lähedusse nagu ahi või nõudepesumasin.
- Tee kindlaks, et sinu külmiku uks sulguks korralikult.
- Ära seisa lahtise külmiku ees!
- Ära pane külmkappi sooja toitu.
- Kasuta oma ahjus olevat ventilaatorit, et vähendada toidu valmistamiseks kuluvat aega ja energiat.
- Ava harva ahjuuks küpsemise ajal.
- Kasuta energeetiliselt efektiivseid toiduvalmistamisnõusid. Klaas ja keraamika on parimad ahju jaoks ja lameda põhjaga nõud pliidil toidu valmistamiseks.
- Kasuta patareisid elektroonikaseadmetes, mis saavad patareidega töötada.
- Ära kunagi jäta elektroonikaseadmeid vooluvõrku kauemaks kui vaja.
- Kasuta nutikaid pikendusjuhtmeid, et mitu seadet ühe vajutusega täielikult välja lülitada.
- LÜLITAVÄLJA köikmajapidamismasinad ja elektroonikaseadmed kui sa neid ei kasuta!
- Organiseeri ümber oma töölaud ja oma tegemised kodus nii, et vähendada valgustuse kasutamist.
- Kaalu alternatiivsete valgusallikate kasutamist, nagu küünlad.

- Asenda tavalised pirnid säästupirnidega, mis kasutavad mitu korda vähem energiat ja võivad kesta kuni 25 korda kauem!
- Ära kunagi jäta tuld põlema terveks päevaks või ööks ja kustuta tuled ruumides, kus sa ei viibi.
- Kasuta ajaloendureid, valgusintensiivsuse regulaatoreid või liikumissensoreid, et vähendada ebavajalikke kulutusi valgustusele.
- Alanda veeboileri temperatuuri nii, et sa ei peaks kuuma vett külmaga segama.
- Isoleeri veeboiler ja torustik, et vähendada vee temperatuuri säilitamiseks vajaliku energia hulka.
- Lülita veeboiler välja, kui sa seda ei kasuta.
- Võta lühemaid dušše.
- Asenda vannis käigud lühikeste duššidega.

Ja veel kord:

- **Ära kunagi jäta majapidamismasinaid, elektroonikaseadmeid, veeboilerit ega ühtegi teist elektrit tarbivat seadet SISSE kui sa neid ei kasuta!**
- **Kustuta tuli, kui ruumist lahkud**

- Isolatsioon

Ma mainin isolatsiooni eraldi, kuna see oleneb sinu isolatsiooni vajadustest ja sinu kodu praegusest olukorrast, mistõttu võib see olla nii odav kui ka kulukas ettevõtmine.

Isegi kui sinu kodu isolatsioon on halvas seisus ning vajab palju tööd - ära seda ideed koheselt kõrvale jäta. Plaani tööd tulevaks perioodiks, sest isolatsiooniga saad vähendada kütte- ja jahutuskulusid 45% võrra!

ALANDA OMA ARVEID VÄHEM KUI 1 MINUTIGA

10.1 Lisa nõuanded väiksemate arvete jaoks

Olenemata sellest, kas elad oma kodus või rendid maja või korterit – need mõned lihtsad nõuanded võivad aidata sul elektriarvetelt raha säästa!

Viska pilk peale neile kiiretele ja lihtsatele viisidele kuidas alandada oma elektriarveid vähem kui 1 minutiga:

1. Lülita oma ahi 10-15 minutit varem välja. Toit küpseb ikka edasi, ilma lisaenergiat kulutamata.
2. Ära jäta oma telefoni kogu ööks laadima, see võtab vaid mõne tunni.
3. Lülita arvuti välja – screen saver režiim ei säästa energiat!!
4. Kasuta ruumi jahutamiseks laeventilaatorit konditsioneer asemel.
5. Mõtle milliseid seadmeid sa kasutad ja mida sul vaja on ning lülita kõik ebavajalikud välja.
6. Jäta oma külmkapi taha kindlasti mõni sentimeeter ruumi, et õhk saaks ümber kondensaatori rullide liikuda.
7. Kasuta pesumasinat ja kuivatit ainult siis, kui need on täis.
8. Hoia oma söögitegemise nõud puhtad. Mida puhtam pind, seda efektiivsemalt annab see edasi soojust või jahedust toidu valmistamise või jahutamise ajal.
9. Kasuta igal võimalusel mikrolaineahju.
10. Hoia oma külmkapp ja sügavkülmik alati täis. Tühi ruum sinu külmkapis või sügavkülmas ei ole ainult ruumi raiskamine, vaid ka energia raiskamine.

TESLA ENERGY SAVER ECO

POOLITA OMA ELEKTRIAARVE NENDE LIHTSATE TRIKKIDEGA!

„Minu arve kahanes 30% võrra juba esimesel kuul“

Mõned siit raamatust saadud nipid ei tundunud realistlikud, vähemalt kokkuhoiu mõttes, seega proovisime naisega kuu aega tasuta ainult harjumuste muutmise nippe. Kui meie arve vähenes 30% võrreldes eelmise 3 kuu keskmisega - olime šokeeritud! Rakendame nüüd rohkem muutusi energia kokkuhoiuks ja meie arved muudkui kahanevad!

Andrus, 44, autojuht

„Fantastiline raamat! See tõesti avas mu silmad!“

Ma isegi ei teadnud, et pool minu arvest oli kodu soojendamise ja jahutamise eest ja teine pool oli raisatud raha! Kui ma teada sain kui palju õhulekkeid minu majas oli, hakkasin kasutama tasuta energia-säästu nippe, et arvetelt kokku hoida ja heasse isolatsiooni investeerida. See avas mu silmad!

Janne, 32, raamatupidaja

